

Fundusze Europejskie
dla Podlaskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nabór nr 6/2026/EFS+

w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027

Cel 2. Zwiększenie dostępu do usług społecznych i kulturalnych oraz integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa społeczności LGD Puszcza Knyszyńska, w tym osób młodych, seniorów i osób w niekorzystnej sytuacji.

Przedsięwzięcie 2.7. Wsparcie rodzin w społeczności lokalnej (EFS+)

Regulamin naboru wniosków o wsparcie

w ramach **Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027**

Europejski Fundusz Społeczny Plus

Priorytet FEPD.09 Fundusze na rzecz Rozwoju Lokalnego

Działanie FEPD.09.04 Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej

Typ projektu:

5. Wsparcie na rzecz aktywnej integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym kierowane do seniorów m.in. poprzez:

- wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania miejsc integracji społecznej seniorów w postaci klubów seniora przeciwdziałających izolacji i wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie uzupełniające realizowane jako uzupełnienie podstawowego wsparcia poprzez podejmowanie działań mających na celu integrację osób starszych, uwzględniające udział otoczenia osób starszych, organizację wydarzeń i spotkań o charakterze międzypokoleniowym w celu wymiany doświadczeń, wzajemnej edukacji.

Nr naboru w aplikacji SOWA EFS FEPD.09.04-IZ.00-011/26

(tryb konkurencyjny)

Dobrzyniewo Duże, maj 2026 r.

Spis treści

1. Wykaz skrótów i pojęć	4
2. Podstawy prawne i inne ważne dokumenty	9
2.1 Dokumenty programowe:	10
2.2 Regulacje unijne	10
2.3 Regulacje krajowe	11
2.4 Wykaz wytycznych	13
3. Wprowadzenie	14
4. Przedmiot naboru (zakres wsparcia)	16
5. Warunki szczegółowe wsparcia	17
5.1 Lokalne kryteria wyboru operacji	18
5.2 Warunki udzielenia wsparcia przez Zarząd Województwa Podlaskiego.	19
5.3 Warunki horyzontalne:	20
5.3.1 Zasada równości kobiet i mężczyzn	21
5.3.2 Zasada zrównoważonego rozwoju	21
5.3.3 Zasada równości szans i niedyskryminacji	22
5.3.4 Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej	23
5.3.5 Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych	24
6. Wykluczenia	24
7. Kto może składać wnioski	25
8. Termin naboru	27
9. Limit środków, intensywność pomocy, forma wsparcia i finansowanie projektu	27
10. Grupa docelowa	27
11. Wydatki kwalifikujące się do dofinansowania	29
11.1 Ocena kwalifikowalności wydatków	30
12. Wydatki niekwalifikowalne	31
13. Zasady udzielania zamówień w ramach projektu	33
14. Personel projektu	34
15. Źródła finansowania	36
16. Wkład własny	36
17. Cross – financing oraz zakup środków trwałych	38
18. Budżet projektu	38
19. Koszty bezpośrednie	40
20. Koszty pośrednie	41
21. Uproszczone metody rozliczania projektu	43

22. Podatek od towarów i usług – VAT	43
23. Pomoc publiczna/pomoc de minimis	44
24. Trwałość w projektach	44
25. Sposób składania wniosków	44
26. Aplikacja SOWA EFS	45
27. Sposób składania załączników	46
28. Wycofanie wniosku	47
29. Wskaźniki stosowane w ramach naboru	48
29.1 Wskaźniki kluczowe	49
29.2 Wskaźniki wspólne	50
29.3 Wskaźniki własne	50
29.4 Definicje wskaźników	50
30. Partnerstwo w projekcie	53
31. Proces oceny wniosków i kryteria wyboru operacji	54
31.1 Ocena operacji na poziomie LGD:	54
31.2 Ocena operacji na poziomie IZ FEdP:	56
32. Procedura zawierania umowy o dofinansowanie	56
32.1 Dokumenty wymagane do przygotowania umowy o dofinansowanie projektu.	59
32.2 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	60
33. Procedura odwoławcza	61
34. Zasady promocji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu FEdP 2021-2027	63
35. Inne uwagi	63
36. Informacja o miejscu udostępnienia dokumentacji	64
37. Dane kontaktowe	64
37.1 Sposób komunikacji	65
38. Rzecznik Funduszy Europejskich	66
39. Załączniki do Regulaminu naboru wniosków	66

1. Wykaz skrótów i pojęć

Baza konkurencyjności (BK2021) – strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl>)

Informacje dotyczące nowego systemu wsparcia użytkowników:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa, tel. 22 273 79 12

Wsparcie techniczne BK2021: konkurencyjnosc@mfiipr.gov.pl

Beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego; na potrzeby regulaminu, ilekroć jest mowa o beneficjencie, należy przez to rozumieć również wskazanych w umowie o dofinansowanie projektu partnera i podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków, chyba że z treści regulaminu wynika, że w danym kontekście chodzi o beneficjenta jako stronę umowy o dofinansowanie projektu.

Biuro ds. RLKS – Biuro ds. Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność.

Cross-financing – zasada, o której mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS+ w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

Dofinansowanie – finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych, o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu.

Dostępność – możliwość korzystania z infrastruktury, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz produktów i usług. Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (w tym także udzielane usługi) mogą być wykorzystywane (używane) przez każdą osobę. Przykładami tych produktów są: strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane obiekty, zakupione środki transportu. W przypadku modernizacji dostępność dotyczy co najmniej tych elementów budynku, które były przedmiotem dofinansowania z funduszy unijnych.

Dyskryminacja – różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na jakiegokolwiek przesłanki dyskryminacji w szczególności płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości

narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Celem lub skutkiem dyskryminacji jest naruszenie lub brak uznania możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus.

FEdP 2021-2027 – program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (wersja obowiązująca w dniu rozpoczęcia naboru).

ION – Instytucja Organizująca Nabór – Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska, która publikuje na swojej stronie internetowej ogłoszenie o naborze wniosków wraz z całą dokumentacją. Ogłoszenie o naborze wniosków zamieszczone jest również na stronie internetowej IZ FEdP oraz na portalu Funduszy Europejskich.

IZ FEdP – Instytucja Zarządzająca programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027. Funkcję Instytucji Zarządzającej FEdP 2021-2027 pełni Zarząd Województwa Podlaskiego obsługiwany w zakresie naboru przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Biuro do spraw Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, ul. Handlowa 6, 15-399 Białystok.

Adres do korespondencji: ul. Poleska 89, 15-874 Białystok.

KE – Komisja Europejska.

KM FEdP 2021-2027 – Komitet Monitorujący program regionalny Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

Koszty pośrednie projektu – koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.

Kpa – Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

LGD – Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska, tj. lokalna grupa działania, o której mowa w art. 4 ustawy RLKS.

Lokalne kryteria wyboru operacji - zestaw kryteriów punktowych, którymi kieruje się Rada LGD przy ocenie wniosku o dofinansowanie w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027 w celu oceny i wyboru projektów.

LSR – dokument *Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027*.

Mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU) – oznacza możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie realizowanym w ramach polityki spójności osoby z niepełnosprawnością (w

charakterze uczestnika/uczestniczki lub personelu projektu). Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku.

Obywatel państwa trzeciego – osoba, która nie jest obywatelem państwa członkowskiego UE, w tym bezpieczeństwa w rozumieniu Konwencji o statusie bezpieczeństwa z dnia 28 sierpnia 1954 r. i osoba bez ustalonego obywatelstwa.

Oczywista omyłka – ewidentny błąd np. logiczny, pisarski, rachunkowy lub inny podobny wynikający z niewłaściwego (wbrew zamierzeniu wnioskodawcy) użycia wyrazu, widocznej mylnej pisowni, niedokładności redakcyjnej, przeoczenia czy też opuszczenia jakiegoś wyrazu lub wyrazów, numerów, liczb, błędy w wykonaniu działania matematycznego, również omyłka, która nie jest widoczna w treści samego wniosku, jednak jest omyłką wynikającą z porównania treści innych fragmentów wniosku i/lub pozostałych dokumentów, stanowiących załączniki do wniosku, a przez dokonanie poprawki tej omyłki, właściwy sens dokumentu pozostaje bez zmian.

Osoba bezrobotna – osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja ta uwzględnia wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), należy wykazywać również jako osoby bezrobotne. Osoby aktywnie poszukujące zatrudnienia to osoby zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub niezarejestrowane, lecz spełniające powyższe przesłanki, tj. gotowość do podjęcia pracy i aktywne poszukiwanie zatrudnienia.

Osoba bierna zawodowo – osoba, która w danej chwili nie tworzy zasobów siły roboczej (tzn. nie jest osobą pracującą ani bezrobotną). Za osoby bierne zawodowo uznawani są m.in.:

- a) studenci studiów stacjonarnych, chyba że są już zatrudnieni (również na część etatu) to wówczas powinni być wykazywani jako osoby pracujące;
- b) dzieci i młodzież do 18 r. ż. pobierający naukę, o ile nie spełniają przesłanek, na podstawie których można je zaliczyć do osób bezrobotnych lub pracujących;
- c) doktoranci, którzy nie są zatrudnieni na uczelni, w innej instytucji lub przedsiębiorstwie. W przypadku, gdy doktorant wykonuje obowiązki służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie, lub prowadzi działalność gospodarczą należy traktować go jako osobę pracującą. W przypadku, gdy doktorant jest zarejestrowany jako bezrobotny, należy go wykazywać we wskaźniku dotyczącym osób bezrobotnych.

Osoba długotrwale bezrobotna – osoba bezrobotna pozostająca w rejestrze PUP przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu.

Osoba w kryzysie bezdomności, dotknięta wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożona bezdomnością – osoba:

- a) bezdomna w rozumieniu art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, czyli osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowane na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania;
- b) znajdująca się w sytuacjach określonych w Europejskiej Typologii Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego ETHOS w kategoriach operacyjnych: bez dachu nad głową, bez mieszkania, w niezabezpieczonym mieszkaniu, w nieodpowiednim mieszkaniu;
- c) zagrożona bezdomnością - osoba znajdująca się w sytuacji wykluczenia mieszkaniowego zgodnie z typologią ETHOS, osoba bezpośrednio zagrożona eksmisją lub utratą mieszkania, a także osoba wcześniej doświadczająca bezdomności, zamieszkująca mieszkanie i potrzebująca wsparcia w utrzymaniu mieszkania.

Osoba z niepełnosprawnością

- a) osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.),
- b) osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917).
- c) dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie wychowankowie i słuchacze szkół i placówek systemu oświaty, posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;

Osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – osoba, u której stwierdzono występowanie dwóch lub więcej niepełnosprawności.

Partner - podmiot w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej, który jest wskazany w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie jako realizator, realizujący wspólnie z beneficjentem (i ewentualnie innymi partnerami) projekt na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie projektu i porozumieniu albo umowie o partnerstwie i wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, bez którego realizacja projektu nie byłaby; zgodnie z wytycznymi kwalifikowalności jest to podmiot, który ma prawo do ponoszenia wydatków na równi z beneficjentem, chyba że z treści wytycznych wynika, że chodzi o beneficjenta jako stronę umowy o dofinansowanie projektu.

Portal Funduszy Europejskich (PFE)/Portal – portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego, dostępny na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Procedura oceny i wyboru operacji w ramach LSR – dokument *Procedura oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska*. Określa szczegółowe zasady i etapy postępowania przy naborze, ocenie oraz wyborze projektów do dofinansowania.

Projekt – przedsięwzięcie zmiernające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE jednego z funduszy strukturalnych w ramach programu.

Projekt partnerski – projekt, o którym mowa w art. 39 ustawy wdrożeniowej.

Pzp – Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Regulamin – niniejszy Regulamin naboru wniosków o wsparcie.

Rozporządzenie EFRR – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

Rozporządzenie EFS+ – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 21, z późn. zm.);

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

Senior – osoba powyżej 60 r. ż. zamieszkująca na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju.

SOWA EFS – System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejski Fundusz Społeczny Plus.

Standard minimum – narzędzie używane do oceny realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+. Stanowi załącznik nr 1 do wytycznych równościowych. Narzędzie to obejmuje pięć zagadnień i pomaga ocenić, czy Wnioskodawca uwzględnił kwestie równościowe w ramach analizy potrzeb w projekcie, zaplanowanych działań, wskaźników lub w ramach działań prowadzonych na rzecz zespołu projektowego.

Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027 – zestaw jakościowych, funkcjonalnych i technicznych wymagań, w stosunku do wsparcia finansowanego ze środków funduszy unijnych, w celu zapewnienia w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym, możliwości skorzystania zarówno z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Dla polityki spójności na lata 2021-2027 opracowano pięć standardów: szkoleniowy, informacyjno-promocyjny, cyfrowy, architektoniczny oraz transportowy. Standardy te stanowią załącznik nr 2 do wytycznych równościowych.

SZOP – Szczegółowy Opis Priorytetów programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

Uczestnik projektu – osoba fizyczna, o której mowa w art. 2 pkt 40 rozporządzenia ogólnego.

Umowa Partnerstwa (UP) – Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce.

Umowa ramowa – umowa o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

UMWP – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Uniwersalne projektowanie – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie co najmniej standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

Ustawa RLKS – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.

Ustawa wdrożeniowa – Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027.

Wnioskodawca – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 34 ustawy wdrożeniowej.

Wytyczne kwalifikowalności wydatków - Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 wydane przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

2. Podstawy prawne i inne ważne dokumenty

Dokument ten został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego i unijnego. Jakikolwiek rozbieżności pomiędzy tym dokumentem a przepisami prawa należy rozstrzygać na rzecz przepisów prawa. Należy stosować

dokumenty aktualne na dzień ogłoszenia naboru.

2.1 Dokumenty programowe:

1. Program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (FEdP 2021- 2027) przyjęty przez Zarząd Województwa Podlaskiego 20 sierpnia 2025 r.
2. Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce z 30 czerwca 2022 r.
3. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 (SZOP).
4. Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.

2.2 Regulacje unijne

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (rozporządzenie ogólne).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013, zwanego dalej rozporządzeniem EFS+.
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanej dalej „RODO”.
4. Sprostowanie do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenie dyrektywy 95/46/WE, zwanej dalej „RODO”.
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088.
6. Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
7. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.
9. Rozporządzenie Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy, załącznik nr 1 do przedmiotowego Rozporządzenia.
10. Rozporządzenie Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających, załącznik nr 1 do przedmiotowego Rozporządzenia.
11. Rozporządzenie Rady UE (UE) NR 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie, załącznik nr 3 do przedmiotowego Rozporządzenia.
12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (Dz. U. UE L 2509 z 26.09.2024).
13. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.
14. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
15. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r.

2.3 Regulacje krajowe

1. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności.
2. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
3. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
4. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny.
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
6. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, zwana ustawą PZP.
7. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
8. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
9. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.
10. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

11. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
12. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.
13. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.
14. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.
15. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027 (ustawa wdrożeniowa).
16. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, znajdujących się na Liście osób i podmiotów objętych sankcjami prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.
17. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
18. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
19. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
20. Ustawa z 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.
21. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
22. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
23. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
24. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
25. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
26. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.
27. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.
28. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na

lata 2021-2027 z późniejszymi zmianami.

29. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych.

30. Rządowy Program Dostępność Plus 2018-2025.

31. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030.

32. Ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników.

33. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

34. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

35. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

36. Rozporządzenie Ministra Pracy i polityki społecznej w sprawie rodzinnych domów pomocy.

2.4 Wykaz wytycznych

1. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 z dnia 15 marca 2024 r., zwane w regulaminie wytycznymi EFS+.

2. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z dnia 14 marca 2025 r., zwane w regulaminie wytycznymi kwalifikowalności.

3. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 z dnia 10 marca 2025 r., zwane w regulaminie wytycznymi równościowymi.

4. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027 z dnia 24 października 2022 r.

5. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z dnia 12 października 2022 r.; zwane w regulaminie wytycznymi monitorowania.

6. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027 z dnia 26 października 2022 r.

7. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 z dnia 25 stycznia 2023 r.

8. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z dnia 19 kwietnia 2023 r.

9. Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty Praw Podstawowych.

10. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027 z dnia 3 czerwca 2025 r.

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest korzystać z aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji dokumentów. Zaleca się, aby Wnioskodawca aplikujący o środki w ramach naboru na bieżąco zapoznawał się z informacjami zamieszczanymi na stronie <https://www.funduszeuепodlaskie.pl> (zwana dalej stroną internetową) oraz na Portalu Funduszy Europejskich (www.funduszeuropejskie.gov.pl - zwanym dalej portalem).

Wnioskodawca zobowiązany jest także do stosowania innych aktów prawnych zgodnie ze specyfiką realizowanego projektu. W przypadku ukazania się nowych przepisów prawnych lub wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego LGD zastrzega sobie prawo dokonania zmian w Regulaminie.

Nieznajomość powyższych dokumentów może spowodować niewłaściwe przygotowanie projektu, nieprawidłowe wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu (części merytorycznej oraz budżetu) i inne konsekwencje skutkujące obniżeniem liczby przyznanych punktów lub uzyskaniem oceny negatywnej.

W kwestiach nieuregulowanych w Regulaminie naboru wniosków o wsparcie mają zastosowanie akty prawa krajowego i unijnego oraz dokumenty programowe właściwe dla przedmiotu naboru.

3. Wprowadzenie

Niniejszy Regulamin w szczególności określa cel i zakres postępowania w zakresie wyboru projektów, zasady organizacji tego postępowania, sposób wyboru projektów oraz informacje niezbędne do przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów.

Funkcję Instytucji Zarządzającej FEdP 2021-2027 pełni Zarząd Województwa Podlaskiego obsługiwany w zakresie naboru przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Biuro do spraw Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, ul. Handlowa 6, 15-399 Białystok.

Adres do korespondencji: ul. Poleska 89, 15-874 Białystok.

Przedmiotem naboru są projekty realizowane przez podmioty inne niż LGD dofinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska publikuje na swojej stronie internetowej ogłoszenie o naborze wniosków wraz z całą dokumentacją. Ogłoszenie o naborze wniosków zamieszczane jest również na stronie internetowej FEdP 2021-

2027 (<https://www.funduszeuepodlaskie.pl>) oraz Portalu Funduszy Europejskich (<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>). Nabór przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania oraz wynikach oceny złożonych projektów.

Opisane w niniejszym Regulaminie postępowanie w zakresie wyboru projektów dotyczy konkurencyjnego sposobu wyboru projektów.

Na podstawie art. 59 ustawy wdrożeniowej „Do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu i sposobu obliczania terminów”.

Do doręczenia pisemnej informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną stosuje się przepisy Kpa w zakresie doręczeń (Dział I Rozdział 8 Kpa).

Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie, jeśli nie wskazano inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy lub sobotę, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następujący dzień roboczy.

Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją postanowień niniejszego Regulaminu oraz jego załączników.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają odpowiednie zasady wynikające z programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, Szczegółowego Opisu Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, odpowiednich przepisów prawa krajowego i wspólnotowego oraz wytycznych wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie projektu właściwej instytucji. Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

IZ FE dP dokonuje ostatecznej weryfikacji wydatków pod kątem kwalifikowalności przed zatwierdzeniem operacji.

Po wyborze projektu do dofinansowania, w uzasadnionych przypadkach, IZ FE dP 2021-2027 zgodnie z art. 62 ustawy wdrożeniowej, może wyrazić zgodę na wprowadzenie zmian w projekcie, m.in. dot. lokalizacji, zakresu rzeczowego i przypisanych do nich wydatków.

Wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru udziela Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska w odpowiedzi na zapytania kierowane na adres:

Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska, ul. Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże, tel. 504 288 464, e-mail: lgd@puszczaknyszynska.org.
Biuro LGD czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach: 8:00 - 16:00.

Wybór projektów do dofinansowania jest przeprowadzany w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny, w oparciu o zasadę równego traktowania wnioskodawców oraz równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Dane osobowe wnioskodawcy oraz informacje przedstawione we Wniosku o dofinansowanie mogą być udostępniane i przetwarzane na potrzeby badań ewaluacyjnych w ramach Programu FEEdP 2021-2027.

4. Przedmiot naboru (zakres wsparcia)

Przedmiotem naboru jest udzielenie wsparcia projektom wpisującym się w Cel 2. *Zwiększenie dostępu do usług społecznych i kulturalnych oraz integracja i aktywizacja społeczno-zawodowa społeczności LGD Puszcza Knyszyńska, w tym osób młodych, seniorów i osób w niekorzystnej sytuacji* zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027 oraz wpisującym się w Działanie FEED.09.04 Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej, Priorytetu IX Fundusze na rzecz Rozwoju Lokalnego w ramach FEEdP 2021-2027, **typ projektu 5**: Wsparcie na rzecz aktywnej integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym kierowane do seniorów, w m.in. poprzez:

- wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania miejsc integracji społecznej seniorów w postaci klubów seniora przeciwdziałających izolacji i wykluczeniu społecznemu;
- wsparcie uzupełniające realizowane jako uzupełnienie podstawowego wsparcia poprzez podejmowanie działań mających na celu integrację osób starszych, uwzględniające udział otoczenia osób starszych, organizację wydarzeń i spotkań o charakterze międzypokoleniowym w celu wymiany doświadczeń, wzajemnej edukacji.

Kod interwencji 163 - Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Projekt powinien przyczyniać się do realizacji celów zawartych w programie FEEdP 2021-2027, w szczególności musi wpisywać się w realizację celu szczegółowego EFS+ CP4L: Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do wymaganego warunkami niniejszego naboru.

Do obowiązków Wnioskodawcy należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych (deklaracje nie stanowią podstawy do spełnienia kryteriów wyboru projektu).

5. Warunki szczegółowe wsparcia

- 1) Wsparcie ma na celu tworzenie nowych klubów seniora lub wsparcie istniejących klubów seniora wyłącznie jako rozszerzenie oferty funkcjonującego klubu.
- 2) Wsparciem klubu seniora objęci będą seniorzy powyżej 60 r. życia zamieszkujący na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju.
- 3) Wsparcie może być rozszerzone o specjalistyczne wsparcie tj. wsparcie psychologiczne, zajęcia profilaktyczne o ile wynika to z potrzeb grupy docelowej.
- 4) Klub seniora nie świadczy w ramach projektu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych takich jak dzienny dom pomocy lub inne ośrodki wsparcia zdefiniowane w art. 51 ustawy o pomocy społecznej.
- 5) Organizacja zajęć ma na celu:
  - zagospodarowanie czasu wolnego po zakończeniu aktywności zawodowej (m.in. rozwijanie umiejętności i indywidualnych zainteresowań);
  - zwiększenie aktywności i uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym, organizacja wydarzeń integrujących seniorów ze społecznością lokalną, międzypokoleniowa wymiana doświadczeń,
  - działalność prozdrowotną (m.in. edukacja zdrowotna, spotkania ze specjalistami od zdrowego żywienia);
  - działalność kulturalną (np. wyjazdy do kina, teatru);
  - działalność edukacyjną (np. nauka obsługi komputera, telefonu, bezpiecznego poruszania się po Internecie, spotkania z przedstawicielami służb mundurowych);
  - prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć ruchowych, sportowych np. nordic walking, zorganizowanie zajęć w ramach stref aktywności rodzinnej, aerobik, aqua - aerobik itp.;
  - tworzenie grup samopomocowych, których członkowie będą wzajemnie się wspierać w trudnościach życia codziennego;
  - wsparcie specjalistyczne, m.in. poradnictwo prawne realizowane poprzez udzielanie seniorom informacji o obowiązujących przepisach z zakresu m.in. prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów; poradnictwo psychologiczne realizowane poprzez proces diagnozowania, profilaktyki i terapii; poradnictwo rodzinne obejmujące funkcjonowanie rodziny.
- 6) Wyposażenie klubu seniora możliwe jedynie w zakresie niezbędnym do jego funkcjonowania.
- 7) Zasady funkcjonowania oraz zaplanowana forma wsparcia powinny być dostosowane do potrzeb grupy docelowej. Klub seniora powinien mieć opracowany regulamin
- 8) Kierunek i zakres wsparcia wynikają z LSR.
- 9) Wsparcie będzie miało charakter uzupełniający do interwencji z EFS+ w Działaniu FEPD.08.05 Wzmocnienie aktywnej integracji społecznej, CS 4(I) oraz komplementarny względem Działania FEPD.08.04 Wzrost dostępności usług

społecznych, CS 4(iii) finansowanego z EFRR.

- 10) Z możliwości otrzymania wsparcia wyłączone będą podmioty i osoby otrzymujące ten sam zakres wsparcia w odpowiednich działaniach w pozostałych Priorytetów (decyduje tożsamość czasowa oraz tożsamość lokalizacji realizacji projektu).
- 11) Z uwagi na konieczność zachowania linii demarkacyjnej pomiędzy Działaniami w Priorytecie VIII i Priorytecie IX, warunkiem zakwalifikowania osoby jako uczestnika projektu będzie złożenie oświadczenia o jednoczesnym niekorzystaniu z takich samych form wsparcia w ramach projektów realizowanych w Priorytecie VIII.
- 12) W celu zapewnienia kompleksowego wsparcia tam, gdzie jest to niezbędne przewiduje się umożliwienie finansowania krzyżowego. Wartość wydatków w ramach cross-finansingu nie może przekroczyć 15% wydatków kwalifikowalnych projektu.
- 13) Dofinansowane projekty muszą być zgodne z art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj.:
  - a) przepisami Karty Praw Podstawowych i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
  - b) zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności osób z niepełnosprawnościami (zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021- 2027);
  - c) zasadą równości kobiet i mężczyzn (zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027);
  - d) zasadą zrównoważonego rozwoju oraz zasadą nie czyni poważnych szkód (DNSH).
- 14) Wsparcie w obszarze włączenia społecznego jest zgodne ze "Strategią Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)", Regionalnym Planem Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla województwa podlaskiego, a także Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030.
- 15) Projekt musi być zgodny z warunkami udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR wskazanymi w Karcie oceny wniosku i wyboru operacji przez LGD stanowiącej załącznik nr 10 do Regulaminu.
- 16) Ponadto projekt musi być zgodny z warunkami formalnymi, horyzontalnymi, merytorycznymi ogólnymi, merytorycznymi szczegółowymi, o których mowa w dokumencie Lista warunków udzielenia wsparcia – Działanie 9.4 Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej, stanowiącym załącznik nr 6 do Regulaminu.

5.1 Lokalne kryteria wyboru operacji

Założenia projektu powinny wpisywać się w Lokalne kryteria wyboru operacji (załącznik nr 8 do Regulaminu naboru wniosków), zawarte w Karcie oceny wniosku i

wyboru operacji (załącznik nr 10 do Regulaminu), zgodnie z którymi członkowie Rady LGD dokonują wyboru operacji.

Maksymalna liczba punktów jaką może otrzymać operacja wynosi 43 punkty. Minimalna liczba punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji to 18 punktów.

Zasady postępowania w przypadku uzyskania przez operację takiej samej liczby punktów

W przypadku uzyskania przez dwie lub więcej operacji takiej samej liczby punktów na podstawie oceny według lokalnych kryteriów wyboru operacji o miejscu na liście operacji wybranych decyduje:

a) wysokość wkładu własnego (dot. kryterium **Wkład własny Wnioskodawcy w finansowanie projektu**) – zgodnie z zasadą: „im wyższy deklarowany procent wkładu własnego, tym wyższe miejsce na liście” a w przypadku, gdy ta metoda selekcji okaże się nieskuteczna

b) liczba przyznanych punktów w kryterium: **Wsparcie rozwoju lokalnych organizacji** - zgodnie z zasadą: „im więcej punktów w ramach kryterium, tym wyższe miejsce na liście” a w przypadku, gdy ta metoda selekcji okaże się nieskuteczna,

c) data i godzina i minuta złożenia wniosku zgodnie z zasadą „im wcześniejsza data, godzina, minuta złożenia wniosku za pomocą aplikacji SOWA EFS, tym wyższe miejsce na liście”.

5.2 Warunki udzielenia wsparcia przez Zarząd Województwa Podlaskiego.

Warunki udzielenia wsparcia przez Zarząd Województwa Podlaskiego określone zostały w Liście warunków udzielenia wsparcia w ramach Działania 9.4:

Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej, będącej załącznikiem do Uchwały Nr 73/2024 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 z dnia 17 września 2024 r. Lista warunków udzielenia wsparcia stanowi załącznik nr 6 do Regulaminu.

Warunki merytoryczne szczególne dotyczące **typu projektu nr 5** (zawarte w załączniku nr 6 do Regulaminu):

Nazwa warunku	Definicja / opis warunku
Wsparcie ma na celu tworzenie nowych klubów seniora lub wsparcie istniejących klubów seniora wyłącznie jako rozszerzenie oferty funkcjonującego klubu.	Warunek ma zapewnić wsparcie dla nowo powstających klubów seniora. W ramach projektu nie może być finansowana dotychczasowa działalność Klubu seniora a jedynie rozszerzenie jego działalności np. o dodatkowe formy wsparcia. Spełnienie danego warunku zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca powinien zawrzeć we wniosku o dofinansowanie

	jednoznaczny opis sposobu spełnienia warunku.
Klub seniora nie świadczy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych takich jak dzienne domy pomocy lub inne ośrodki wsparcia zdefiniowane w art. 51 ustawy o pomocy społecznej	Wsparcie w ramach projektu ma na celu aktywną integrację społeczną seniorów oraz ich otoczenie. W ramach projektu nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze. Spełnienie danego warunku zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca powinien zawrzeć we wniosku o dofinansowanie jednoznaczny opis sposobu spełnienia warunku.
Wsparciem klubu seniora objęci będą seniorzy powyżej 60 r. ż. zamieszkujące na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju.	Spełnienie danego warunku zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca powinien zawrzeć w opisie grupy docelowej oraz kryteriach rekrutacji jednoznaczny opis sposobu spełnienia warunku.

Inne warunki udzielenia wsparcia wynikające z regulaminu naboru, w tym z LSR:

1. Maksymalna wartość dofinansowania projektu wynosi: 2 235 061,96 PLN.
2. Maksymalna wartość dofinansowania na 1 uczestnika projektu w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy wynosi: 11 175,30 PLN.

Metoda wyliczenia wsparcia przypadająca na jednego uczestnika:

Maksymalna kwota pomocy na jednego uczestnika obowiązuje w dniu składania wniosków. Została wyliczona na podstawie ogólnej puli środków tj. 2 235 061,96 PLN przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach naboru 6/2026/EFS+, podzielonej przez planowaną ilość osób do objęcia wsparciem, wynikającą z LSR w ramach Przedsięwzięcia nr 2.7. Wsparcie rodzin w społeczności lokalnej (EFS+), tj, 200 osób.

5.3 Warunki horyzontalne:

Realizując projekty dofinansowane z FEEdP 2021-2027 należy przestrzegać zasad horyzontalnych a obowiązek ich stosowania wynika z Umowy Partnerstwa, programu FEEdP 2021-2027 oraz wytycznych.

Dofinansowane projekty muszą być zgodne z art. 9 rozporządzenia ogólnego, tj.:

- 1) zasadą równości kobiet i mężczyzn,
- 2) zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „nie czyni poważnych szkód” (DNSH),
- 3) zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami,

oraz:

- 1) Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- 2) Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Zasady te muszą być stosowane na etapie przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości i ewaluacji, promocji i kontroli.

5.3.1 Zasada równości kobiet i mężczyzn

Polega na wdrożeniu działań mających na celu osiągnięcie stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki. To również stan, w którym kobiety i mężczyźni mają równy dostęp do korzystania z zasobów (np. środki finansowe, szanse rozwoju). Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci. Zgodnie z artykułem 6 rozporządzenia EFS+ w przypadku zasady równości kobiet i mężczyzn ważne jest przede wszystkim podejmowanie działań w zakresie: zwiększenia uczestnictwa kobiet w zatrudnieniu, a także lepszego godzenia życia zawodowego i prywatnego, zwalczania feminizacji ubóstwa oraz dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy oraz w kształceniu i szkoleniu.

Zgodność projektu z zasadą równości kobiet i mężczyzn jest oceniane w warunku horyzontalnym nr 5. Ocena zgodności odbywa się na podstawie „standardu minimum” określonego w załączniku nr 1 do wytycznych równościowych. Przez zgodność z tą zasadą należy rozumieć, z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Głównym celem tej zasady w projekcie jest zapewnienie równości płci na każdym etapie projektu, w szczególności na etapie diagnozy problemów w obszarze tematycznym projektu, planowania i wdrażania działań w odpowiedzi na te problemy, określania wskaźników realizacji tych działań oraz całościowego zarządzania projektem.

Działania zmierzające do przestrzegania zasady zostały szczegółowo wskazane w dokumencie pn. Standard minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ stanowiącym załącznik nr 1 do wytycznych równościowych oraz w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu FEdP 2021-2027 stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu.

5.3.2 Zasada zrównoważonego rozwoju

Ma na celu zapewnienie, że projekt jest zgodny z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, celami Porozumienia Paryskiego, zasadą „nie czyn poważnych szkód” (DNSH) oraz celami w zakresie środowiska określonymi w art. 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju jest oceniane w warunku horyzontalnym nr 6. Ocenie podlegać będzie zgodność projektu z zasadą

zrównoważonego rozwoju, tj. poszanowania środowiska, postępu społecznego i wzrostu gospodarczego. Warunek zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.

Zgodność ta oznacza, że stosownie do podejmowanych w projekcie działań (zarówno w ramach zarządzania projektem, jak i realizacji działań merytorycznych) zastosowane zostaną rozwiązania proekologiczne tj. m.in.: oszczędność wody i energii, powtórne wykorzystywanie zasobów. Na przykład materiały projektowe i promocyjne zostaną udostępnione elektronicznie lub wydrukowane zostaną na papierze z recyklingu, odpady będą segregowane, użytkowane będzie energooszczędne oświetlenie, itp. Proces zarządzania projektem również będzie się odbywał w ww. sposób – z ograniczeniem zużycia papieru, zdalną formą współpracy ograniczającą ślad węglowy, stosowaniem zielonych klauzul w zamówieniach, korzystaniem z energooszczędnych rozwiązań, promocją działań i postaw proekologicznych itp. Efekty i produkty projektów nie będą wpływać negatywnie na środowisko naturalne.

5.3.3 Zasada równości szans i niedyskryminacji

Polega na wdrożeniu działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Ponadto, należy mieć na uwadze, by wszelkie działania projektowe mogły służyć czy, umożliwić swobodne z nich korzystanie także osobom z niepełnosprawnościami. Jest to spowodowane szczególnie trudną sytuacją osób z niepełnosprawnościami w dostępie do produktów, usług i udziału w życiu społeczno gospodarczym. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z ideą projektowania uniwersalnego, infrastruktura, produkty i usługi zaprojektowane i zrealizowane z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, służą wszystkim użytkownikom i likwidują lub ograniczają różne bariery, również takie na które napotykają osoby bez niepełnosprawności (np. cudzoziemcy, osoby starsze, kobiety w ciąży itp.).

Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami jest oceniane w warunku horyzontalnym nr 3. Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami na etapie oceny wniosku oznacza, że nie stwierdzono niezgodności zapisów wniosku o dofinansowanie projektu z tą zasadą, określoną w art. 9 Rozporządzenia ogólnego oraz we wniosku o dofinansowanie projektu zadeklarowano dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) - zgodnie z załącznikiem nr 2 do wytycznych równościowych. Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, środków transportu, towarów, usług, technologii i systemów informacyjno komunikacyjnych oraz wszelkich produktów projektów (w tym także usług) dla wszystkich ich użytkowników/

użytkowniczek. Dostępność pozwala osobom, które mogą być wykluczone (ze względu na różne przesłanki, np. wiek, tymczasową niepełnosprawność, opiekę nad dziećmi itd.), w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i starszym, na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami zgodnie z zapisami w wytycznych równościowych.

Standardy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zostały wskazane w załączniku nr 2 do Wytycznych równościowych. Jest to zestaw jakościowych, funkcjonalnych i technicznych wymagań w celu zapewnienia osobom, które mogą być wykluczone, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i starszym z możliwości skorzystania zarówno z udziału w projektach, jak i z efektów ich realizacji. Standardy regulują tylko ten obszar, który podlega interwencji – to znaczy dotyczą produktów, będących przedmiotem projektu. Standardy ustanawiają minimalne wymogi wsparcia. Jest pięć standardów dostępności:

- 1) **standard szkoleniowy** dotyczy realizacji szkoleń, kursów, warsztatów, doradztwa,
- 2) **standard informacyjno-promocyjny** dotyczy organizowanych kampanii medialnych, materiałów informacyjnych i wydarzeń informacyjno promocyjnych w ramach projektów,
- 3) **standard transportowy** dotyczy infrastruktury komunikacji publicznej,
- 4) **standard architektoniczny** dotyczy dostosowania architektonicznego budynków, jak i stanowisk postojowych dla samochodów osób z niepełnosprawnościami,
- 5) **standard cyfrowy** dotyczy serwisów internetowych, aplikacji desktopowych (programy komputerowe), aplikacji mobilnych, aplikacji webowych dokumentów elektronicznych, multimediiów, sprzętu informatycznego specjalnego przeznaczenia.

W pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia zgodności produktów projektu z koncepcją uniwersalnego projektowania, a dopiero w drugiej kolejności należy rozważyć zastosowanie racjonalnych usprawnień.

Jeżeli w projekcie pojawi się nieprzewidziany na etapie planowania wydatek związany z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, możliwe jest zastosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień (MRU), o którym mowa w sekcji 4.1.2 Wytycznych równościowych.

UWAGA. W treści wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca dodatkowo powinien zawrzeć deklarację, że projekt będzie realizowany zgodnie ze Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

5.3.4 Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej

Projekt musi być zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.

Zgodność projektu z Kartą Praw Podstawowych UE jest oceniana w warunkach horyzontalnych nr 1. Zgodność tę należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu. Żaden aspekt projektu, jego zakres oraz sposób jego realizacji nie może naruszać zapisów Karty. Dla Wnioskodawców i oceniających mogą być pomocne Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w szczególności załącznik nr III oraz zapisy Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu FEdP 2021-2027 stanowiącej załącznik nr 2 do Regulaminu.

5.3.5 Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych

Projekt musi być zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i Wnioskodawcy.

Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych jest oceniana w kryterium horyzontalnym nr 2. Zgodność tę należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

W perspektywie finansowej 2021-2027 wydatki związane z zapewnieniem dostępności na poziomie projektów będą monitorowane. W systemie SOWA EFS w części dotyczącej budżetu umożliwiono oznaczenie wydatków związanych z zapewnieniem dostępności przy pomocy pola pn. „Wydatki na dostępność”, znajdującym się przy każdym wydatku w budżecie projektu w części poświęconej kategoriom limitowanym (wydatki na dostępność należą do kategorii limitowanych, jednak nie wiążą się z limitem rozumianym jako górny pułap, którego nie można przekroczyć; kategoria ta służy jako narzędzie do oznaczenia danego wydatku jako związanego z dostępnością). Jeśli dany wydatek znajdujący się w budżecie projektu wiąże się z zapewnieniem dostępności, należy przypisać go do kategorii „Wydatki na dostępność”.

6. Wykluczenia

Dofinansowania nie może uzyskać podmiot:

- 1) który został wykluczony z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych,
- 2) na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE (dotyczy projektów objętych pomocą państwa, dla których warunek został uwzględniony w programie pomocowym),
- 3) karany na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych,

- 4) jednostka samorządu terytorialnego, która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, jak również podmiot kontrolowany lub zależny od tych jednostek,
- 5) karany na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary,
- 6) przedsiębiorstwo w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa,
- 7) który jest osobą fizyczną lub prawną lub powiązaną z nimi osobą fizyczną lub prawną wymienioną w załączniku I do Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (ww. osoby i podmioty objęte są również decyzjami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ws. wpisu na listę osób i podmiotów, wobec których stosowane są środki, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego).

Wykluczenia zostaną zweryfikowane na podstawie oświadczenia, stanowiącego załącznik do wniosku o dofinansowanie.

W przypadku projektów partnerskich wykluczenie dotyczy zarówno Wnioskodawcy/ Partnera Wiodącego jak i pozostałych Partnerów.

Wykluczenie nie dotyczy projektów, których Wnioskodawcą/Partnerem jest jednostka samorządu terytorialnego lub związek j.s.t, Skarb Państwa lub państwowa jednostka budżetowa.

Wnioskodawca kwalifikuje się do otrzymania wsparcia wyłącznie w sytuacji, gdy jest podmiotem uprawnionym do dofinansowania zarówno na etapie aplikowania, jak również w dniu podpisania umowy o dofinansowanie.

7. Kto może składać wnioski

O dofinansowanie mogą ubiegać się podmioty wskazane w SZOP oraz LSR. Wnioskodawca jest zobowiązany wskazać we wniosku o dofinansowanie poprawny typ beneficjenta, zgodnie z katalogiem w SZOP, tj.:

Typ beneficjenta – ogólny:

Administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, przedsiębiorstwa, służby publiczne.

Typ beneficjenta – szczegółowy:

Centra aktywności lokalnej, instytucje integracji i pomocy społecznej, instytucje

kultury, instytucje rynku pracy, instytucje sportu, jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, jednostki samorządu terytorialnego, kluby sportowe, centra sportu, kościoły i związki wyznaniowe, MŚP, niepubliczne podmioty integracji i pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, partnerstwa instytucji pozarządowych, partnerstwa publiczno-prywatne, podmioty ekonomii społecznej, podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i inne placówki systemu oświaty.

Wnioskodawca powinien wskazać we wniosku, którą definicję podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie spełnia, w sposób pozwalający jednoznacznie stwierdzić, czy wnioskodawca jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie zgodnie z zapisami zawartymi w SZOP oraz niniejszym Regulaminie.

Typ beneficjenta LSR:

Podmioty posiadające siedzibę lub oddział na obszarze działania LGD Puszcza Knyszyńska obejmującym gminy: Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Grabówka, Gródek, Jasionówka, Juchnowiec Kościelny, Knyszyn, Michałowo, Supraśl, Wasilków i Zabłudów.

Nie zostaną wybrane operacje objęte wnioskami o wsparcie, jeśli ubiegającymi się o wsparcie są:

- 1) osoby fizyczne realizujące działania związane z wdrażaniem LSR, które są zatrudnione przez LGD lub osoby fizyczne pełniące funkcję członków Zarządu LGD;
- 2) podmioty, w których osoby, o których mowa w tiret pierwsze, są współnikami spółek prawa handlowego lub prowadzą działalność w formie spółki cywilnej.

Beneficjent w okresie realizacji zobowiązany jest prowadzić biuro projektu na obszarze LGD Puszcza Knyszyńska, co oznacza możliwość udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewnienia uczestnikom projektu możliwości osobistego kontaktu z kadrą projektu. W przypadku gdy Wnioskodawca posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu na obszarze LGD Puszcza Knyszyńska jest to jednoznaczne, że prowadzi biuro projektu na terenie właściwej LSR.

W przypadku siedziby Wnioskodawcy/ organizacji biura projektu w formie tzw. wirtualnego biura, warunek nie będzie spełniony. Za wirtualne biuro będzie uważana usługa polegająca na outsourcingu obsługi biurowej bez konieczności fizycznej obecności podmiotu w danym miejscu. W przypadku braku siedziby lub innej prawnie dozwolonej formy organizacyjnej na terenie właściwej LSR, Wnioskodawca **jest zobowiązany** wpisać w treści wniosku informacje, że będzie prowadził biuro projektu na terenie właściwej LSR oraz zapewnia uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

Dopuszcza się możliwość realizacji projektu przez jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego nieposiadającą osobowości prawnej, która zawsze działa w imieniu i na

rzecznictwa jednostki samorządu terytorialnego (JST) na podstawie stosownego pełnomocnictwa. Jednostki organizacyjne JST nieposiadające osobowości prawnej, podając nazwę Wnioskodawcy we wniosku o dofinansowanie projektu, powinny wpisać nazwę jednostki samorządu terytorialnego (np.: gmina, powiat), natomiast nazwa jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego, która faktycznie realizuje projekt powinna znaleźć się w polu dotyczącym realizatora. W pozostałych częściach wniosku należy posługiwać się danymi jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego.

8. Termin naboru

Nabór wniosków o dofinansowanie będzie prowadzony wyłącznie w formie elektronicznej za pomocą aplikacji SOWA EFS od dnia **01.06.2026 r.** od godziny **8:00** do końca dnia **17.06.2026 r.**

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru to sierpień 2026 r.

9. Limit środków, intensywność pomocy, forma wsparcia i finansowanie projektu

Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach naboru wynosi: **2 235 061,96 zł**

Całkowita wartość projektu: nie określono.

Minimalna/ Maksymalna wartość projektu:

- minimalna wartość projektu: nie określono;
- maksymalna wartość projektu: nie określono.

Maksymalny poziom dofinansowania UE w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi **95 proc.**

Minimalny wkład własny Wnioskodawcy wynosi **5 proc.**

Kwota, która może zostać zakontraktowana w ramach naboru uzależniona jest od aktualnego w danym miesiącu kursu EUR oraz wartości limitu środków możliwych do zakontraktowania. Umowa o dofinansowanie projektu zostanie zawarta z uwzględnieniem wysokości dostępnej alokacji na podstawie umowy ramowej LGD Puszcza Knyszyńska.

10. Grupa docelowa

Projekty składane w ramach naboru muszą być skierowane do określonej grupy docelowej (zgodnie z katalogiem grup docelowych dla Działania 9.4 wymienionych w SZOP oraz LSR) tj.: mieszkańców województwa, obywateli państw trzecich, osób lub rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osób uciekających z terenu Ukrainy, oraz otoczenie tych osób (m.in. rodzina, środowisko lokalne), osób starszych oraz ich otoczenia, osób z niepełnosprawnościami.

Warunek zostanie uznany za spełniony w sytuacji, gdy z opisu grupy docelowej będzie wynikało, że uczestnicy projektu zamieszkują w rozumieniu Kodeksu Cywilnego, uczą się lub pracują na obszarze LGD Puszcza Knyszyńska, zaś w przypadku podmiotów innych niż osoby fizyczne posiadają one jednostkę organizacyjną na tym obszarze.

W skład obszaru LGD Puszcza Knyszyńska wchodzi następujące gminy: Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Grabówka, Gródek, Jasionówka, Juchnowiec Kościelny, Knyszyn, Michałowo, Supraśl, Wasilków i Zabłudów.

Wsparciem klubu seniora objęci będą seniorzy powyżej 60 r. życia zamieszkujący na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju.

Kryteria rekrutacji (w tym selekcji) grupy docelowej (osób bezpośrednio korzystających ze wsparcia) powinny być określone w sposób przejrzysty i jednoznaczny, bez możliwości ich szerokiej interpretacji oraz z uwzględnieniem zasady równych szans w tym równości płci. Dobór kryteriów rekrutacji musi być spójny z diagnozą sytuacji przedstawioną we wniosku oraz z pozostałą częścią wniosku.

Zgodnie z wytycznymi kwalifikowalności warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie jest:

- spełnienie przez niego kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie, co jest potwierdzone właściwym dokumentem, w szczególności zaświadczeniem lub innym dokumentem wystawionym przez właściwy podmiot, albo oświadczeniem uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie, jeżeli kryterium kwalifikowalności nie może zostać potwierdzone dokumentem wystawionym przez właściwy podmiot oraz
- uzyskanie danych o uczestniku projektu, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia EFS+, tj. m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie lub danych uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji, oraz zobowiązanie uczestnika projektu do przekazania informacji na temat jego sytuacji po opuszczeniu projektu.

IZ FEdP rekomenduje stosowanie (w zależności od sytuacji lub statusu danego uczestnika projektu) poniższych dokumentów potwierdzających spełnienie przez uczestnika projektu kryterium kwalifikowalności uprawniającego do udziału w projekcie, np:

- dokumenty potwierdzające zamieszkanie na terenie województwa (np. pierwsza strona PIT, rachunki za media, zaświadczenie z urzędu i inne),
- orzeczenie o niepełnosprawności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub inny dokument poświadczającym stan zdrowia,
- zaświadczenie wydane przez właściwy OPS/CUS,
- wywiad środowiskowy, postanowienie/orzeczenie sądu

- zaświadczenie o korzystaniu z programu FE PŻ
- w przypadku cudzoziemców mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokumenty upoważniające do pobytu i pracy, np.: zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, wiza, karta pobytu (czasowego, stałego).

Co do zasady, kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie jest potwierdzana bezpośrednio przed udzieleniem mu pierwszej formy wsparcia w ramach projektu, przy czym jeżeli charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu – kwalifikowalność uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie potwierdzana może być na etapie rekrutacji do projektu.

Potwierdzanie spełnienia kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie należy przeprowadzić w sposób gwarantujący wiarygodność danych. Przystępując do projektu uczestnik projektu musi potwierdzić zapoznanie się z informacjami wynikającymi z art. 13 i art. 14 RODO. W przypadku uczestnika projektu nieposiadającego zdolności do czynności prawnych, fakt zapoznania się z powyższymi informacjami potwierdza jego opiekun prawny.

Z możliwości otrzymania wsparcia wyłączone będą podmioty i osoby otrzymujące ten sam zakres wsparcia w odpowiednich działaniach z pozostałych Priorytetów (decyduje tożsamość czasowa oraz tożsamość lokalizacji realizacji projektu).

Z uwagi na konieczność zachowania linii demarkacyjnej pomiędzy Działaniami w Priorytecie VIII i Priorytecie IX, warunkiem zakwalifikowania osoby jako uczestnika projektu będzie złożenie oświadczenia o jednoczesnym niekorzystaniu z takich samych form wsparcia w ramach projektów realizowanych w Priorytecie VIII.

11. Wydatki kwalifikujące się do dofinansowania

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach programu FEdP 2021-2027 musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z dokumentem Wytoczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (dalej Wytoczne).

1. Początek okresu kwalifikowalności wydatków stanowi data rozpoczęcia realizacji projektu wskazana w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. Data rozpoczęcia realizacji projektu podana we wniosku o dofinansowanie **nie może być wcześniejsza niż data złożenia wniosku w ramach naboru. Koniec okresu kwalifikowalności wydatków stanowi 31 grudnia 2029 r.**

2. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne określone w ust. 1 Postępowania wszczęte w celu udzielenia zamówień w ramach projektu przed zawarciem umowy oraz wydatki poniesione przed podpisaniem umowy a dotyczące realizacji projektu muszą zostać dokonane zgodnie z wytycznymi kwalifikowalności pod rygorem uznania ich za niekwalifikowalne.
3. Do dofinansowania nie mogą zostać wybrane projekty, które fizycznie zostały ukończone (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożone (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie zgodnie z art. 63 ust. 6 rozporządzenia ogólnego.
4. Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu pod warunkiem, że wydatki te zostały poniesione w związku z realizacją projektu oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową (np. składki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu wynagrodzeń personelu projektu poniesione na końcowym etapie realizacji projektu). Postanowienie to nie dotyczy wydatków, o których mowa w podrozdziale 2.1 pkt 3 wytycznych kwalifikowalności, tj. stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych.

11.1 Ocena kwalifikowalności wydatków

Aby wydatek na etapie realizacji projektu mógł zostać uznany za kwalifikowalny, musi spełniać łącznie warunki określone w wytycznych kwalifikowalności:

- 1) jest zgodny z przepisami prawa,
- 2) jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i wytycznymi oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie projektu,
- 3) został faktycznie poniesiony zgodnie z zasadą określoną w podrozdziale 3.1 wytycznych kwalifikowalności, w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie projektu,
- 4) spełnia warunki określone w FEdP 2021-2027, SZOP oraz Regulaminie naboru wniosków o wsparcie,
- 5) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- 6) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- 7) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w wytycznych kwalifikowalności,
- 8) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
- 9) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców z zastrzeżeniem pkt 4 podrozdziału 3.1 wytycznych kwalifikowalności wydatków.

Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję wytycznych kwalifikowalności obowiązującą w dniu poniesienia wydatku.

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu jest natomiast określony w umowie o dofinansowanie projektu.

Za kwalifikowalne uznaje się wszystkie wydatki niezbędne do realizacji projektu, ponoszone zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie oraz Wytocznych. Punktem wyjścia dla oceny kwalifikowalności wydatku jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu.

Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu nie oznacza jednak, że wszystkie wydatki, które Beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego).

Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na Beneficjenta umową o dofinansowanie projektu oraz wynikających z przepisów prawa.

12. Wydatki niekwalifikowalne

Wydatkami niekwalifikowalnymi są wydatki wskazane w art. 64 rozporządzenia ogólnego¹, art. 7 ust. 1 i 5 rozporządzenia EFRR i FS, art. 16 ust. 1 rozporządzenia EFS+, art. 9 rozporządzenia FST oraz:

- 1) kary i grzywny,
- 2) koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych,
- 3) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- 4) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- 5) rozliczony notą księgową koszt zakupu środka trwałego będącego własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi (taki środek trwały może zostać wniesiony do projektu w formie wkładu niepieniężnego),
- 6) nagrody jubileuszowe przeznaczone dla personelu projektu,
- 7) odprawy pracownicze przeznaczone dla personelu projektu,
- 8) wpłaty dokonywane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.), w tym wpłaty dokonywane przez stronę trzecią,
- 9) świadczenia na rzecz personelu projektu realizowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
- 10) koszty ubezpieczenia cywilnego funkcjonariuszy publicznych za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej,
- 11) koszty składek i opłat fakultatywnych na rzecz personelu projektu, niewymaganych

---

¹ Niekwalifikowalność zakupu nieruchomości i podatku VAT, o której mowa w art. 64 ust. 1 lit. b i c rozporządzenia ogólnego została opisana odpowiednio w podrozdziale 10.3 i 3.5 Wytocznych kwalifikowalności.

obowiązującymi przepisami prawa, chyba że:

- a) zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania lub innych właściwych przepisach prawa pracy,
  - b) zostały wprowadzone co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu,
  - c) potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników beneficjenta,
- 12) koszt zaangażowania personelu projektu zatrudnionego jednocześnie na podstawie stosunku pracy w IZ gdy zachodzi konflikt interesów rozumiany jako naruszenie zasady bezinteresowności i bezstronności poprzez w szczególności wykonywanie zadań mających związek lub kolidujących ze stanowiskiem służbowym, mających negatywny wpływ na sprawy prowadzone w ramach obowiązków służbowych, lub na bezstronność prowadzenia spraw służbowych z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednio lub pośrednio interesy osobiste,
- 13) koszt zaangażowania pracownika beneficjenta na podstawie umowy cywilnoprawnej innej niż umowa o dzieło, z wyjątkiem:
- a) przypadków, gdy szczególne przepisy dotyczące zatrudniania danej grupy pracowników uniemożliwiają wykonywanie zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy,
  - b) prac badawczo-rozwojowych,
- 14) transakcje, bez względu na liczbę wynikających z nich płatności, dokonane w gotówce, których wartość przekracza kwotę, o której mowa w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.),
- 15) zaliczka wypłacona wykonawcy przez beneficjenta niezgodnie z postanowieniami umowy lub jeśli element objęty zaliczką nie jest kwalifikowalny lub nie został faktycznie zrealizowany lub dostarczony.

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- 1) więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE w jakiegokolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia),
- 2) rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków UE,
- 3) rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków UE,
- 4) rozliczenie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie rozliczenie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,
- 5) objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i

- gwarancji/poręczenia,
- 6) rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich projektu oraz kosztach bezpośrednich projektu,
  - 7) otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100 proc. wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu.

Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi Wnioskodawca jako strona umowy o dofinansowanie.

13. Zasady udzielania zamówień w ramach projektu

Szczegółowe informacje dotyczące udzielania zamówień w ramach projektów znajdują się w podrozdziale 3.2. Wytycznych kwalifikowalności.

Przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia ma odbywać się w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a działania muszą być podejmowane w sposób przejrzysty i proporcjonalny. W celu spełnienia podstawowych zasad dotyczących wydatkowania środków publicznych, beneficjent jest zobowiązany do zastosowania odpowiednich procedur związanych z realizacją zamówień publicznych.

Wytyczne kwalifikowalności wskazują dwie procedury postępowania w zakresie zamówień publicznych:

- a) zasada konkurencyjności,
- b) tryby udzielania zamówień przewidziane ustawą PZP.

W przypadku, gdy Wnioskodawca rozpoczyna na własne ryzyko realizację projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, upublicznia zapytanie ofertowe w Bazie Konkurencyjności (BK2021).

Mając na uwadze ścieżkę audytu, beneficjent przeprowadzając zasadę konkurencyjności ma obowiązek realizować i dokumentować ją w całości na platformie zakupowej Baza konkurencyjności (BK2021). Samo ogłoszenie (zapytanie ofertowe) może być dodatkowo publikowane w innych miejscach, niemniej z odpowiednim odesłaniem do BK2021.

Każdy beneficjent powinien pamiętać, że progiem, od którego stosować należy zasadę konkurencyjności jest kwota **80 000,00 zł bez podatku od towarów i usług**. Kwota ta odnosi się do zagregowanej, zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności, wartości zamówienia a nie wartości pojedynczego zakupu.

Zasady konkurencyjności nie stosuje się m.in. do zamówień, do których zastosowanie będzie mieć ustawa – Prawo zamówień publicznych. Ustawę tę stosuje się do zamówień, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 170 000,00 zł. Oznacza to więc, że w przypadku podmiotów stosujących ustawę PZP (zgodnie z art. 4 ustawy PZP) zasada konkurencyjności będzie miała zastosowanie wyłącznie do zamówień w

przedziale wartości **80 000,00 zł – 169 999,99 zł**. Pozostałe podmioty takie jak np.: fundacje, stowarzyszenia, firmy jednoosobowe, spółki prawa handlowego i cywilnego etc., stosują zasadę konkurencyjności dla zamówień przekraczających **80 000,00 zł bez podatku od towarów i usług**.

Wytyczne kwalifikowalności dopuszczają szereg sytuacji, w których beneficjent będzie mógł odstąpić od stosowania zasady konkurencyjności. Są to tzw. wyłączenia, których zamknięty katalog zamieszczono w sekcji 3.2.1 Wytycznych kwalifikowalności.

Beneficjent przy udzielaniu zamówień zobowiązany jest do opisu przedmiotu zamówienia w sposób dostępny.

Beneficjent przy udzielaniu zamówień, zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie, zobowiązany jest również do stosowania preferencji dla Podmiotów Ekonomii Społecznej (PES). Preferencje mogą być realizowane m.in. poprzez:

- 1) zlecenie zadań na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub stosowanie innych przewidzianych prawem trybów, w tym z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej czy ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- 2) zlecenie zadań na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych z wykorzystaniem klauzul społecznych.

14. Personel projektu

Szczegółowe zasady angażowania personelu projektu oraz katalogu wydatków kwalifikowalnych w ramach wynagrodzenia personelu projektu określa podrozdział 3.8 Wytycznych kwalifikowalności.

Uregulowania dotyczące angażowania personelu nie mają zastosowania do personelu projektu zaangażowanego w ramach działań/zadań rozliczanych w ramach kosztów pośrednich z zastrzeżeniem, że osoba upoważniona do dysponowania środkami stanowiącymi dofinansowanie projektu oraz podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu beneficjenta nie może być osobą prawomocnie skazaną za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe, co beneficjent weryfikuje na podstawie oświadczenia tej osoby przed jej zaangażowaniem do projektu.

Personel projektu stanowią osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu na podstawie stosunku pracy i wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Personelem projektu jest również osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca beneficjentem oraz osoby z nią współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Kwalifikowalne składniki wynagrodzenia personelu to wynagrodzenie brutto oraz

koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Pracownicze Plany Kapitałowe, odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny.

Wydatki związane z wynagrodzeniem personelu projektu są ponoszone zgodnie z przepisami krajowymi, w szczególności zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy.

Wnioskodawca wykazuje we wniosku o dofinansowanie projektu formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin) oraz uzasadnienie proponowanej kwoty wynagrodzenia personelu projektu odnoszące się do zwyczajowej praktyki beneficjenta w zakresie wynagrodzeń na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji lub przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu pracy lub statystyki publicznej, co łącznie stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.

Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu projektu do pełnienia zadań związanych z realizacją projektów beneficjenta jest odpowiednio udokumentowane postanowieniami umowy o pracę, porozumienia lub zakresem czynności służbowych pracownika lub opisem stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektów. Dokumenty te powinny obejmować wszystkie zadania personelu projektu lub projektów.

W ramach projektów partnerskich wzajemne zlecenie przez partnerów realizacji zadań przez personel projektu jest niedopuszczalne.

Wydatki związane z zaangażowaniem zawodowym personelu projektu w projekcie lub projektach są kwalifikowalne, o ile:

- 1) obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie,
- 2) łączne zaangażowanie zawodowe personelu projektu w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy UE oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów (niezależnie od formy zaangażowania), nie przekracza 276 godzin miesięcznie. Do ww. limitu wlicza się okres urlopu wypoczynkowego oraz czas niezdolności do pracy wskutek choroby, natomiast nie wlicza się innych nieobecności pracownika (np. urlop bezpłatny, rodzicielski i macierzyński).

Spełnienie tego warunku należy zweryfikować przed zaangażowaniem osoby do projektu. Weryfikacji można dokonać posiłkując się pisemnym oświadczeniem złożonym przez personel projektu. Warunek ten powinien być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w tym projekcie, przy czym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie spełnienia tego warunku za

niekwalifikowalne należy uznać wynagrodzenie personelu projektu (w całości lub w części) w tym projekcie, w ramach którego zaangażowanie personelu projektu spowodowało naruszenie tego warunku.

15. Źródła finansowania

Dofinansowanie UE z EFS+ w wysokości **95 proc. wydatków kwalifikowalnych**, przekazywane jest przez BGK na podstawie zlecenia płatności wystawionego przez UMWP w Białymstoku.

Środki są wypłacane co do zasady jako dofinansowanie w formie zaliczki, zgodnie z harmonogramem płatności określonym w umowie o dofinansowanie projektu. Wzór umowy stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu. Dofinansowanie jest przekazywane na rachunek bankowy wskazany w umowie o dofinansowanie. W przypadku projektów rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków wymagane jest posiadanie rachunku wyodrębnionego na potrzeby danego projektu. Płatności w ramach projektu powinny być regulowane za pośrednictwem tego rachunku. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być wypłacone w formie refundacji.

We wniosku o dofinansowanie należy każdorazowo zaznaczyć z jakich źródeł zostanie sfinansowany dany wydatek (wkład własny czy dofinansowanie).

Zarówno beneficjenci, jak i członkowie partnerstwa, którzy ponoszą wydatki w projekcie są zobowiązani do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji wszystkich wydatków i kosztów lub do korzystania z odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym projektem.

Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie powinien zadeklarować, iż nie ubiega się o dofinansowanie projektów dotyczących takiego samego zakresu rzeczowego w ramach projektów realizowanych w osiach głównych FEdP 2021-2027.

16. Wkład własny

Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego.

Minimalny udział wkładu własnego Wnioskodawcy w finansowaniu wydatków kwalifikowanych projektu wynosi **5 proc. wydatków kwalifikowalnych**.

Wkład własny Wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym to Wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego (pieniężny lub niepieniężny).

Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne, jak i prywatne. O zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego decyduje status prawny podmiotu wnoszącego wkład, tj. Wnioskodawcy/partnera/strony trzeciej lub

uczestnika. Wkład własny może pochodzić m.in. z budżetu JST, budżetu państwa, Funduszu Pracy, środków prywatnych, środków PFRON.

Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich jak i bezpośrednich. Wkład własny wnoszony w ramach kosztów pośrednich należy traktować jako wkład pieniężny.

Wkład własny może być wniesiony w następujących formach:

1) wkład pieniężny – czyli wydatki, które będą finansowane przez Wnioskodawcę poprzez partycypację w każdym wydatku bądź tylko w wybranych kategoriach wydatku (np. w postaci sfinansowania części zakupów lub wynagrodzeń) lub przez uczestników projektu (np. w postaci wniesionych opłat czy partycypowania w kosztach szkoleń).

2) wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, może stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile spełnione są następujące warunki:

a) kwota dofinansowania w momencie końcowego rozliczenia projektu nie przekracza kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych z wyłączeniem wkładu niepieniężnego,

b) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub nieodpłatnej pracy społecznej członków stowarzyszenia wykonywanej na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach – ze składników majątku Beneficjenta lub majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu,

c) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami,

d) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,

e) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,

f) wkład niepieniężny nie był uprzednio współfinansowany ze środków UE.

Pozostałe warunki kwalifikowalności niepieniężnego wkładu własnego określone zostały w podrozdziale 3.3 Wytucznych kwalifikowalności.

W przypadku niewniesienia wkładu własnego w procencie określonym w umowie o dofinansowanie projektu, Instytucja Zarządzająca może obniżyć kwotę przyznanego dofinansowania proporcjonalnie do jej udziału w całkowitej wartości projektu oraz proporcjonalnie do udziału procentowego wynikającego z intensywności pomocy publicznej. Wkład własny, który zostanie rozliczony ponad wysokość wskazaną w zdaniu pierwszym może zostać uznany za niekwalifikowalny.

17. Cross – financing oraz zakup środków trwałych

Cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii kosztów, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu. **Wartość wydatków w ramach cross finansingu nie może łącznie przekroczyć 15 proc. wartości projektu.**

Do limitu wliczana jest wartość wszystkich wydatków kwalifikujących się do cross-finansingu, ponoszonych zarówno przez Wnioskodawców, jak i partnerów. **Limit cross finansingu obliczany jest jako suma kosztów bezpośrednich zaliczonych do tego limitu powiększona o naliczone od nich, zgodnie z obowiązującą stawką ryczałtową, koszty pośrednie.**

Koszt nabycia innych niż własność praw do mebli, sprzętu i pojazdów (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem.

W odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub w sytuacji, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej obowiązuje wymóg zachowania trwałości. Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta². W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie:

- 1) zakupu gruntu i nieruchomości, o ile warunki z podrozdziału 3.4 Wytycznych kwalifikowalności są spełnione³,
- 2) zakupu infrastruktury - definicja infrastruktury została wskazana w wytycznych kwalifikowalności, zgodnie z którą jest to wartość materialna o charakterze trwałym spełniająca poniższe warunki:
  - a) ma charakter nieruchomy (jest na stałe przytwierdzona do podłoża lub do nieruchomości),
  - b) ma nieograniczoną żywotność przy normalnym użytkowaniu obejmującym standardową dbałość i konserwację,
  - c) zachowuje swój oryginalny kształt i wygląd w trakcie użytkowania.

Przez zakup infrastruktury, który będzie wliczany do cross-finansingu w projektach FEdP, należy rozumieć budowę nowej infrastruktury, jak również wykonanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości, i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości. Do limitu cross-finansingu w projektach będą też wliczane wydatki związane z adaptacją oraz pracami remontowymi związanymi z dostosowaniem budynków lub pomieszczeń do nowej

² Za datę płatności końcowej uznaje się:

- w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o p płatność końcową Beneficjentowi są przekazywane środki – datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi,
- w pozostałych przypadkach – datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową.

³ Koszt nabycia innych niż własność praw do infrastruktury (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem. o ile warunki z sekcji 3.4.3 Wytycznych kwalifikowalności są spełnione.

funkcji. Wynika to z faktu, że rezultat nawet niewielkich prac uznaje się za „infrastrukturę”, ponieważ wynik tych prac staje się częścią nieruchomości (zostają one trwale przyłączone do nieruchomości i tracą swoją tożsamość). W ramach zakupu infrastruktury możliwe jest więc dostosowanie budynków poprzez wykonanie do nich podjazdu dla osób z niepełnosprawnościami, zainstalowanie w budynku windy, renowacja budynku lub pomieszczeń, prace adaptacyjne w budynku lub pomieszczeniach, dostosowanie pomieszczeń (np. dostosowanie budynku lub pomieszczeń do nowych potrzeb) i miejsc pracy do potrzeb działań wykonywanych w projekcie. Dostosowania kwalifikowalne będą w szczególności w związku z koniecznością spełnienia przez budynek lub pomieszczenie pewnych wymogów wynikających z przepisów prawa, np. wymogów sanitarnych czy BHP. Do limitu cross-financingu nie jest wliczany natomiast koszt wynajmu, dzierżawy czy leasingu infrastruktury. Takie wydatki mogą być kwalifikowalne w ramach EFS+, czyli poza cross-financingiem.

3) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów⁴, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- i) zakupy te zostaną zamortyzowane w całości w okresie realizacji projektu, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.7 Wytycznych kwalifikowalności dotyczącym amortyzacji i leasingu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych; równocześnie Beneficjent musi wykazać, że dany zakup dotyczy kwoty, dla której dokonywana jest jednorazowa amortyzacja (obecnie zgodnie z przepisami jest to 10 tys. zł) lub dla której zakup zostanie zamortyzowany w okresie realizacji projektu. Nie ma znaczenia, czy Beneficjent dokonuje jednorazowego odpisu amortyzacyjnego czy rozkłada odpisy amortyzacyjne zgodnie ze stawkami amortyzacyjnymi określonymi w przepisach krajowych (o ile zakupy w całości zostaną zamortyzowane do daty zakończenia projektu). W projektach EFS+ jako projektach „miękkich”, najczęściej dochodzi do zakupu środków trwałych, które amortyzowane są w okresie realizacji projektu. W szczególności dotyczy to sprzętu komputerowego.
- ii) Beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu projektu. Przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach. Uzasadnienie, że zakup jest bardziej opłacalną opcją niż wynajem, dzierżawa lub leasing, powinno zostać zawarte we wniosku (w polu: uzasadnienie wydatków), a jego zasadność także podlega wnikliwej analizie podczas oceny wniosku.
- iii) zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu (np. zakupu sprzętu dla projektu, którego celem jest doposażenie pracowni naukowych). Uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno zostać zawarte we wniosku (w polu: uzasadnienie wydatków), i podlega wnikliwej analizie podczas oceny wniosku.

---

⁴ Koszt nabycia innych niż własność praw do mebli, sprzętu i pojazdów (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem.

Pamiętać należy, że to cel projektu jest podstawą do ustalenia, czy określony zakup jest czy nie jest konieczny dla osiągnięcia celu projektu. W związku z powyższym, gdy celem projektu jest, np. przeprowadzenie szkolenia, zakup komputerów lub mebli do wyposażenia sali szkoleniowej nie jest konieczny do osiągnięcia celu operacji. Ten warunek nie będzie w takim przypadku spełniony.

Warunki z tiretów i-iii są rozłączne, co oznacza, że w przypadku spełnienia któregośkolwiek z nich, zakup mebli, sprzętu i pojazdów może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem. Zakup mebli, sprzętu i pojazdów niespełniający żadnego z warunków wskazanych w tirecie i-iii stanowi cross financing

18. Budżet projektu

Koszty projektu przedstawione są we wniosku o dofinansowanie w formie tzw. budżetu zadaniowego, ze wskazaniem kosztów bezpośrednich i pośrednich projektu.

Podstawowe zasady dotyczące konstruowania budżetu projektu regulują Wytyczne kwalifikowalności oraz Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, stanowiąca załącznik nr 2 do Regulaminu.

19. Koszty bezpośrednie

Koszty bezpośrednie w ramach projektu powinny zostać oszacowane należycie i racjonalnie w oparciu o warunki i procedury kwalifikowalności określone w wytycznych kwalifikowalności oraz z uwzględnieniem cen rynkowych.

W kosztach bezpośrednich Wnioskodawca przedstawia wydatki niezbędne do realizacji działań merytorycznych w podziale na poszczególne zadania. Koszty bezpośrednie w ramach każdego zadania wynikają ze szczegółowej kalkulacji kosztów jednostkowych. Muszą być one opisane w sposób umożliwiający oceniającemu sprawdzenie czy koszty są kwalifikowalne, racjonalne i efektywne. Istotnym jest zatem, aby w uzasadnieniu kosztów Wnioskodawca przedstawił m.in. informacje pozwalające na weryfikację racjonalności (rynkowości) zaplanowanych kosztów, np. poprzez analizę stron internetowych, informacje o przeanalizowanych ofertach itp. Przedstawione przez Wnioskodawcę koszty nie mogą odbiegać od cen rynkowych.

Tworząc budżet Wnioskodawca w każdej pozycji powinien zawrzeć szczegółowe informacje umożliwiające kalkulację kosztu np. nazwa wydatku, jednostka miary, ilość jednostek miary, cena jednostkowa itd. tak, aby opisy poszczególnych pozycji budżetowych były przejrzyste.

Np. Zadanie 1. Zajęcia ..... - 2 grupy x 8 osób x 2 lata

1.1 Koszt udostępnienia sal na realizację zajęć – 20 h x 2 gr x 2 lata x 50 zł

1.2 Wynagrodzenie nauczyciela prowadzącego zajęcia..... na podst. art 35a KN – 20 h x 2 gr x 2 lata x 95 zł

1.3 Zakup programu ..... – 1 szt. x 2000 zł

1.4 Materiały do prowadzenia zajęć (zestaw: książki = 1000 zł, akcesoria plastyczne: 10 x farby plakatowe, 10 x bloki rysunkowe, 10 x kredki ołówkowe = 500 zł) 1 zestaw x

1500 zł x 2 gr = 3000 zł.

Uzasadnienie konieczności poniesienia wydatków powinno zostać zawarte we wniosku o dofinansowanie w sekcji Uzasadnienia wydatków.

W ramach kosztów bezpośrednich nie można ująć żadnego kosztu, który znajduje się w katalogu kosztów pośrednich. Będzie to weryfikowane zarówno na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, jak również później na każdym etapie realizacji projektu.

UWAGA! W niniejszym naborze wydatki w ramach kosztów bezpośrednich mogą być rozliczane wyłącznie na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków. Wnioski, w których koszty bezpośrednie będą rozliczane na podstawie kwot ryczałtowych nie spełnią kryterium formalnego nr 8 i zostaną odrzucone (załącznik nr 6 do Regulaminu – Lista warunków udzielenia wsparcia).

20. Koszty pośrednie

Zgodnie z podrozdziałem 3.12 Wytycznych kwalifikowalności koszty pośrednie stanowią następujące koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, tj.:

- 1) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym koszty wynagrodzenia tych osób, wyposażenia ich stanowiska pracy, ich przejazdów, delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
- 2) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- 3) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- 4) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),
- 5) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- 6) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
- 7) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.), z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego,
- 8) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w pkt.

1 - 4,

- 9) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za sprzątanie, ochronę, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- 10) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- 11) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),
- 12) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,
- 13) koszty ubezpieczeń majątkowych.

Katalog kosztów pośrednich jest katalogiem zamkniętym, żadne inne koszty nie mogą zostać zakwalifikowane do kosztów pośrednich. Jednocześnie niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich.

Zgodnie z podrozdziałem 3.12 Wytycznych kwalifikowalności koszty pośrednie w projektach EFS+ są rozliczane z wykorzystaniem metod uproszonych jako stawka ryczałtowa, której poziom procentowy zależy od poziomu kosztów bezpośrednich. Na podstawie Metodyki rozliczania kosztów pośrednich w oparciu o stawki ryczałtowe w projektach realizowanych w ramach instrumentu RLKS z EFS+, zgodnie ze zmianą Szczegółowego Opisu Priorytetów (SZOP) Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 przyjętego uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego nr 137/2762/2025 z dnia 23 grudnia 2025 r. koszty pośrednie w projektach EFS+ są rozliczane z wykorzystaniem metod uproszonych jako stawka ryczałtowa, której poziom procentowy zależy od poziomu kosztów bezpośrednich:

- 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁵ do 830 tys. PLN włącznie,
- 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁶ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
- 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁷ powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
- 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁸ przekraczającej 4 550 tys. PLN.

---

⁵ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021—2027, mechanizm racjonalnych usprawnień, oznacza możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projektach realizowalnych z polityk spójności osoby z niepełnosprawnością (w charakterze uczestnika lub personelu projektu). Koszty te nie są brane pod uwagę przy wyliczaniu wartości kosztów bezpośrednich, od których należy naliczyć koszty pośrednie (nie powiększają wartości kosztów bezpośrednich do wyliczenia stawki ryczałtowej kosztów pośrednich).

⁶ j.w.

⁷ j.w.

⁸ j.w.

Rozliczenie stawek ryczałtowych następuje według określonej stawki ryczałtowej odnoszonej do kwalifikowalnych kosztów będących podstawą rozliczenia.

W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-finansowaniem. W ramach kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej wkład własny uznaje się za wkład pieniężny. Do personelu projektu, którego koszt zaangażowania rozliczany jest w ramach kosztów pośrednich projektu, nie ma zastosowania podrozdział 3.8, z wyjątkiem pkt. 13 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Na etapie wyboru projektu do dofinansowania będzie weryfikowane, czy w ramach zadań obejmujących koszty bezpośrednie nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu podczas zatwierdzania wniosku beneficjenta o płatność będzie dokonywana weryfikacja, czy w zestawieniu poniesionych kosztów bezpośrednich załączanym do wniosku beneficjenta o płatność nie zostały wykazane koszty pośrednie. Koszty pośrednie rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich są niekwalifikowalne.

IZ FE dP zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie może obniżyć stawkę ryczałtową kosztów pośrednich w przypadkach rażącego naruszenia przez beneficjenta postanowień umowy w zakresie zarządzania projektem zgodnie z taryfikatorem stanowiącym załącznik nr 10 do wzoru umowy o dofinansowanie.

21. Uproszczone metody rozliczania projektu

W ramach naboru przewiduje się następujące metody uproszczone w ramach rozliczania projektu:

– stawki ryczałtowe na koszty pośrednie - metodologia wyliczania została opisana w rozdziale 20 Regulaminu naboru wniosków o wsparcie.

W ramach niniejszego naboru nie przewiduje się rozliczania wydatków bezpośrednich z wykorzystaniem metod uproszczonych. Zatem **koszty bezpośrednie w projekcie muszą być rozliczane według wydatków rzeczywiście poniesionych.**

22. Podatek od towarów i usług – VAT

W projektach o wartości poniżej **5 mln EUR (włączając VAT)** podatek od towarów i usług (VAT) jest kwalifikowalny. W takim przypadku nie ma konieczności składania przez beneficjenta lub partnerów oświadczenia o braku możliwości odliczania podatku VAT.

Do przeliczenia łącznego kosztu projektu, stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez KE, aktualny w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, a w przypadku zmiany łącznego kosztu projektu – w dniu zawarcia aneksu do umowy wynikającego ze zmiany łącznego kosztu projektu.

23. Pomoc publiczna/pomoc de minimis

Wystąpienie przesłanek do udzielania pomocy de minimis weryfikowane jest na etapie oceny na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie. Szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy de minimis zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021- 2027 z późniejszymi zmianami.

Ze względu na charakter wsparcia nie przewiduje się wystąpienia pomocy de minimis w projekcie w ramach przedmiotowego naboru.

24. Trwałość w projektach

Wymóg zachowania trwałości obowiązuje w odniesieniu do:

– wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu na infrastrukturę, o której mowa w podrozdziale 2.4 pkt 6 lit. „b” wytycznych kwalifikowalności wydatków oraz nieruchomości, o których mowa w podrozdziale 2.4 pkt 6 lit. „a”

lub

– w sytuacji, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

W związku z powyższym Wnioskodawca jest zobowiązany do zdefiniowania własnego wskaźnika produktu pn. Liczba podmiotów zobowiązanych do zachowania trwałości i przypisania mu odpowiedniej wartości.

Przesłanki naruszenia zasady trwałości oraz konsekwencje niezachowania trwałości zostały opisane w podrozdziale 2.6 wytycznych kwalifikowalności pkt 4-7.

25. Sposób składania wniosków

Wnioski o dofinansowanie projektów oraz załączniki składane są wyłącznie w wersji elektronicznej za pomocą aplikacji SOWA EFS w centralnym systemie teleinformatycznym na stronie <https://sowa2021.efs.gov.pl/>.

Wersja papierowa nie jest składana. Dokumenty złożone w formie papierowej nie stanowią wniosku o dofinansowanie projektu i nie podlegają ocenie.

W dniu rozpoczęcia naboru udostępniony zostanie formularz wniosku o dofinansowanie projektu w aplikacji SOWA EFS, aby potencjalny Wnioskodawca mógł go wypełnić, a następnie złożyć wniosek w trakcie trwania naboru.

Za datę wpływu wniosku o dofinansowanie uznaje się datę złożenia (wysłania)

wniosku za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS. Po upływie terminu na składanie wniosków o dofinansowanie projektu SOWA EFS uniemożliwi przesłanie wniosku.

W przypadku wystąpienia sytuacji niezależnych od LGD np. awarii aplikacji SOWA EFS, LGD zastrzega sobie możliwość wydłużenia terminu składania wniosków o dofinansowanie lub składania uzupełnień/wyjaśnień do wniosku.

LGD o zmianie terminu składania wniosków informuje na:

- stronie internetowej LGD: <https://www.puszczaknyszynska.org>;
- stronie internetowej FEdP 2021-2027: <https://funduszeuepodlaskie.pl/>;
- na portalu <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>.

W przypadku awarii i problemów z funkcjonowaniem aplikacji SOWA EFS Wnioskodawca może zgłaszać problemy za pomocą skrzynki mailowej: pomoc.fepd@podlaskie.eu lub telefonicznie pod numerami: 85 66 54 933 oraz 85 66 54 363.

26. Aplikacja SOWA EFS

W celu rozpoczęcia pracy w aplikacji SOWA EFS Wnioskodawca musi zarejestrować konto. W przypadku założenia w imieniu Wnioskodawcy konta w systemie informatycznym SOWA EFS przez podmiot inny niż Wnioskodawca, nie będzie możliwości zmiany właściciela konta w systemie lub przeniesienia wniosku z konta podmiotu zewnętrznego na konto Wnioskodawcy. Pozostawienie uprawnień do kont poza kontrolą Wnioskodawcy może uniemożliwić proces Wnioskowania, negocjacji, podpisania umowy lub realizacji projektu.

Wnioskodawca po zarejestrowaniu konta wypełnia wniosek o dofinansowanie w oparciu o zamieszczoną na stronie IZ FEdP **Instrukcję użytkownika Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych EFS (SOWA EFS) - Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027** (<https://funduszeuepodlaskie.pl/>).

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu.

Po wprowadzeniu wszystkich informacji o projekcie należy dokonać walidacji danych we wniosku za pomocą funkcji „Sprawdź wniosek” oraz przesłać wniosek o dofinansowanie projektu za pomocą funkcji „Prześlij do instytucji”. Założenie konta w systemie umożliwia prowadzenie korespondencji z IZ FEdP. Na konto można zalogować się za pomocą loginu i hasła wprowadzonego przy rejestracji konta.

Wniosek o dofinansowanie projektu składany za pośrednictwem SOWA EFS nie wymaga podpisu na etapie składania wniosku.

Wniosek o dofinansowanie oraz załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim, z wyjątkiem użycia obcojęzycznych nazw własnych lub pojedynczych wyrażań w języku

obcym.

Dokumenty sporządzone w języku obcym powinny zostać przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

27. Sposób składania załączników

Załączniki są integralną częścią wniosku o dofinansowanie projektu i służą do uzupełnienia oraz potwierdzenia danych w nim zawartych.

Wnioskodawca zobowiązany jest wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu złożyć za pomocą aplikacji SOWA EFS następujące załączniki:

- 1) Dokumenty potwierdzające odpowiedni potencjał finansowy do realizacji projektu. Nie dotyczy projektów, w których Wnioskodawcą jest jednostka sektora finansów publicznych;
- 2) Oświadczenie Wnioskodawcy oraz partnera o przetwarzaniu danych osobowych w celach konkursowych przez Wnioskodawcę / partnera (jeśli dotyczy) (zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 12 do Regulaminu);
- 3) Oświadczenie o spełnieniu warunku szczegółowego (zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 13 do Regulaminu);
- 4) Oświadczenie Wnioskodawcy i/lub partnera, że na terenie JST lub podmiotu przez nią kontrolowanego nie obowiązują dyskryminujące akty prawne zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 14 do regulaminu (jeśli dotyczy) – oświadczenie składa jednostka samorządu terytorialnego, które jest Wnioskodawcą/partnerem oraz jednostka zależna i podmiot kontrolowany przez jednostka samorządu terytorialnego będąca Wnioskodawcą/partnerem/realizatorem. Oświadczenia nie składa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej będąca realizatorem;
- 5) Oświadczenie Wnioskodawcy oraz partnera o niepodleganiu wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 15 do Regulaminu.

Załączniki należy przesłać wraz z wnioskiem o dofinansowanie w systemie SOWA EFS. **Załączniki 2, 3, 5 są obowiązkowe**, Załączniki 1, 4 są składane, jeśli dotyczy.

Załączniki należy podpisać podpisem kwalifikowalnym przez osobę/osoby uprawnione do reprezentacji Wnioskodawcy/partnera np. zgodnie z dokumentem rejestrowym KRS lub CEiDG. W przypadku braku podpisu kwalifikowalnego, IZ FEdP dopuszcza możliwość złożenia dokumentu w formacie PDF z podpisem odręcznym – czytelnie wpisane imię i nazwisko albo pieczęć zawierająca imię i nazwisko oraz odręczny podpis.

W przypadku dokumentów podpisanych odręcznie należy przedłożyć ich skan w formie jednego pliku PDF. Na etapie podpisania umowy o dofinansowanie Wnioskodawca zobowiązany będzie do przedłożenia oryginałów dokumentów podpisanych odręcznie.

UWAGA! W sytuacji, gdy dwa (lub więcej) dokumenty zostaną podpisane podpisem kwalifikowalnym osobno, a później będą scalone do jednego pliku PDF, wówczas podpisy nie mogą być zweryfikowane jako prawidłowe. Scalenie dokumentów po podpisaniu powoduje brak możliwości weryfikacji podpisu kwalifikowalnego. W związku z powyższym dokumenty należy podpisywać po scaleniu lub dołączyć jako dwa (lub więcej) pliki spakowane w formacie „zip” lub „7z”.

Dopuszczalne są pliki z rozszerzeniami "doc", "xls", "xlsx", "pdf", "docx", "png", "jpg", "txt" oraz archiwa "zip" i "7z". Ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętego wzoru wniosku w systemie SOWA EFS Wnioskodawca ma możliwość dodania tylko trzech załączników. W związku z powyższym w sytuacji, gdy Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia większej liczby załączników (w przypadku oświadczeń) – należy spakować je do jednego pliku np.: „zip” lub „7z”.

Maksymalny rozmiar każdego z dołączanych plików, w tym maksymalny rozmiar archiwum to 5 MB. Maksymalna wielkość wszystkich plików załączonych do wniosku to 35 MB.

Wzory załączników udostępniono na stronach internetowych LGD:

<https://www.puszczaknyszynska.org>; FEdP 2021-2027:

<https://funduszeuepodlaskie.pl/>; oraz na portalu

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>.

28. Wycofanie wniosku

Wnioskodawca w trakcie trwania naboru oraz po przesłaniu wniosku może anulować (wycofać) wniosek bez podania przyczyny.

Przed przesłaniem wniosku

Wnioskodawca posiada możliwość usunięcia swojego projektu z systemu, ale tylko do momentu wysłania wniosku do IZ FEdP. Aby usunąć projekt należy skorzystać z funkcji Usun projekt dostępnej w menu projektu, system potwierdzi usunięcie projektu stosownym komunikatem. Operacja usunięcia ma charakter nieodwracalny.

Po przesłaniu wniosku

Po wysłaniu wniosku do IZ FEdP usunięcie projektu z systemu nie jest możliwe, Wnioskodawca posiada jedynie możliwość anulowania projektu. Anulować projekt można w każdej fazie realizacji projektu do momentu podpisania umowy o dofinansowanie, system potwierdzi anulowanie projektu stosownym komunikatem.

W odróżnieniu od operacji usunięcia, anulowanie projektu ma charakter odwracalny, jednakże po złożeniu projektu cofnięcie anulowania może wykonać jedynie IZ FEdP. Na wniosek Wnioskodawcy IZ FEdP może przywrócić status projektu na wartość sprzed anulowania.

Wnioskodawca po anulowaniu/wycofaniu wniosku w systemie SOWA jest

zobowiązany powiadomić o tym fakcie Instytucję Organizującą Nabór (LGD) oraz IZ FEoP.

29. Wskaźniki stosowane w ramach naboru

W zależności od specyfiki projektu, Wnioskodawca jest zobowiązany do wyboru wskaźników adekwatnych dla realizowanego projektu. **Muszą być one zgodne z zapisami programu FEoP, SZOP oraz LSR LGD Puszcza Knyszyńska.**

Wnioskodawca ma obowiązek wybrania wszystkich wskaźników produktu oraz wskaźników rezultatu odpowiednich do planowanych działań w projekcie w kontekście typów projektu, w ramach których projekt jest realizowany oraz do ich monitorowania w trakcie realizacji projektu. Wskaźniki produktu są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu, natomiast wskaźniki rezultatu są bezpośrednim efektem dofinansowanego projektu.

Wartości wskaźników powinny być wykazywane zgodnie z definicjami wskaźników znajdującymi się w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 – EFS+, stanowiącej załącznik nr 5 do Regulaminu.

Nie dopuszcza się stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w wytycznych monitorowania, przy wyliczaniu wartości wskaźników produktu odnoszących się do następujących cech: uczestnicy z niepełnosprawnościami, obywatele państw trzecich, uczestnicy obcego pochodzenia, mniejszości, w tym społeczności marginalizowane takie jak Romowie, osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym.

Dla wskaźników produktu, wartość bazowa zawsze wynosi zero „0”, a docelowa stanowi odzwierciedlenie zakresu rzeczowego projektu.

Dla wskaźników rezultatu wartość bazowa co do zasady wynosi 0. Dla niektórych rezultatów można określić wartość bazową inną niż 0, czyli wskazać wyjściowy poziom wskaźnika, od którego będzie liczona wartość docelowa.

Każdy wskaźnik ma przypisaną definicję i sposób rozliczenia – ważne, aby Wnioskodawca był w stanie wybrane przez siebie wskaźniki rozliczyć tj. przedstawić wymagane dokumenty źródłowe, które potwierdzą zrealizowanie założeń w projekcie w zakresie wartości wskaźnika.

W dokumentacji aplikacyjnej należy wskazać sposób szacowania wartości docelowych wskaźników w oparciu o wiarygodne dane i dokumenty potwierdzające przyjęte wartości. Wnioskodawca powinien dysponować dokumentacją źródłową na podstawie, której oszacowano wartości wskaźników.

Zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027, w ramach działania 09.04 Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej zaplanowano realizację następujących wskaźników:

wskaźnika produktu:

- WLWK-EECO01. Całkowita liczba osób objętych wsparciem [osoby]

wskaźnika rezultatu:

- WLWK-PLHILCR01. Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu [osoby]

Wnioskodawca ma obowiązek wybrania powyższych wskaźników określonych przez LGD.

29.1 Wskaźniki kluczowe

Poniżej znajdują się wskaźniki stosowane w ramach naboru na podstawie programu FEDP 2021-2027, SZOP, które należy wybrać, o ile przewidziano daną grupę docelową i realizację wsparcia dla danej grupy docelowej w projekcie. Wskaźniki te (jeśli zostaną wybrane) wymagają obligatoryjnie określenia wartości docelowej na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu.

1. Wskaźnik produktu:

- 1) WLWK -EECO01. Całkowita liczba osób objętych wsparciem
- 2) WLWK-PL0CO02 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- 3) WLWK-PL0CO01 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami
- 4) WLWK-PL0CO03 - Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego
- 5) WLWK-PL0CO04 - Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

2. Wskaźnik rezultatu:

- 1) WLWK - PLHILCR01. Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu

3. W przypadku wymogu zachowania trwałości należy wykazać wskaźnik:

PROG-FEPDP10 - Liczba podmiotów zobowiązanych do zachowania trwałości.

Definicja:

Wskaźnik mierzy liczbę podmiotów zobowiązanych do zachowania trwałości w związku z realizacją projektu. Obowiązki zachowania trwałości podlegają projekty zakładające wystąpienie trwałości rezultatów i/lub w których występował cross-financing (trwałość projektu). Przy czym podmiot wykazywany jest jeden raz (bez względu na to, czy zobowiązany jest do zachowania trwałości rezultatu czy też cross-finansingu).

Okres trwałości projektu, w którym występowały wydatki w ramach cross finansingu wynosi pięć lat od daty dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Okres ten skraca się do trzech lat w zakresie utrzymania inwestycji lub miejsc pracy w projekcie beneficjenta, którym jest mikro, mały lub średni przedsiębiorca.

29.2 Wskaźniki wspólne

Poniżej znajdują się **wskaźniki wspólne, które obligatoryjnie należy wskazać we wniosku o dofinansowanie**, gdyż będą monitorowane we wszystkich projektach na etapie realizacji na podstawie danych zawartych we wnioskach o płatność. W przypadku gdy w ramach projektu nie zaplanowano grupy i/lub wsparcia, które jest monitorowane za pomocą danego wskaźnika na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca może przypisać im wartość docelową „0”. Jeśli natomiast poniższe wskaźniki dotyczą grup docelowych i/lub wsparcia realizowanego w projekcie, to należy obligatoryjnie wskazać wartość docelową, tak jak w przypadku wskaźników kluczowych.

Wskaźniki wspólne produktu:

- 1) WLWK-EECO12 - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie;
- 2) WLWK-EECO13 - Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie;
- 3) WLWK-EECO14 - Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie;
- 4) WLWK-EECO15 - Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie;
- 5) WLWK-EECO16 - Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie;

29.3 Wskaźniki własne

Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie może zdefiniować własne wskaźniki, o ile wynikają z zaplanowanych działań.

29.4 Definicje wskaźników

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – definicja wskaźnika: Za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia. Przynależność do grupy osób z niepełnosprawnościami określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. Głównym źródłem danych do monitorowania wskaźników wspólnych na poziomie programu są dane uczestników projektów.

Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie – definicja wskaźnika: Osoby, które są obywatelami krajów spoza UE. Do wskaźnika wlicza się też bezpaństwowców zgodnie z Konwencją o statusie bezpaństwowców z 1954 r. i

osoby bez ustalonego obywatelstwa. Przynależność do grupy osób z krajów trzecich określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. Głównym źródłem danych do monitorowania wskaźników wspólnych na poziomie programu są dane uczestników projektów.

Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie – definicja wskaźnika: Osoby obcego pochodzenia to cudzoziemcy - każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Wskaźnik nie obejmuje osób należących do mniejszości, których udział w projektach monitorowany jest wskaźnikiem liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie. Przynależność do grupy osób obcego pochodzenia określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. Głównym źródłem danych do monitorowania wskaźników wspólnych na poziomie programu są dane uczestników projektów.

Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie – definicja wskaźnika:

Wskaźnik obejmuje osoby należące do mniejszości narodowych i etnicznych biorące udział w projektach EFS+. Zgodnie z prawem krajowym mniejszości narodowe to mniejszość: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska, żydowska. Mniejszości etniczne: karaimska, łemkowska, romska, tatarska. Definicja opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Przynależność do grupy osób należących do mniejszości określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. Głównym źródłem danych do monitorowania wskaźników wspólnych na poziomie programu są dane uczestników projektów.

Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie – definicja wskaźnika: We wskaźniku wykazywane są osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań. Bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe definiowane są zgodnie z Europejską typologią bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego ETHOS, w której wskazuje się okoliczności życia w bezdomności lub ekstremalne formy wykluczenia mieszkaniowego oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

1. Bez dachu nad głową, w tym osoby żyjące w przestrzeni publicznej lub zakwaterowane interwencyjnie;
2. Bez mieszkania, w tym osoby zakwaterowane w placówkach dla bezdomnych, w schroniskach dla kobiet, schroniskach dla imigrantów, osoby opuszczające instytucje penitencjarne/karne/medyczne, instytucje opiekuńcze, osoby otrzymujące długookresowe wsparcie z powodu bezdomności - specjalistyczne zakwaterowanie wspierane);

3. Niezabezpieczone zakwaterowanie, w tym osoby w lokalach niezabezpieczonych – przebywające czasowo u rodziny/przyjaciół, tj. przebywające w konwencjonalnych warunkach lokalowych, ale nie w stałym miejscu zamieszkania ze względu na brak posiadania takiego, wynajmujący nielegalnie lub nielegalnie zajmujące ziemię, osoby posiadające niepewny najem z nakazem eksmisji, osoby zagrożone przemocą;
4. Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe, w tym osoby zamieszkujące konstrukcje tymczasowe/nietrwałe, mieszkania substandardowe - lokale nienadające się do zamieszkania wg standardu krajowego, w warunkach skrajnego przeludnienia;
5. Osoby nie zamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoby nie zamieszkujące w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Osoby dorosłe mieszkające z rodzicami nie powinny być wykazywane we wskaźniku, chyba że wszystkie te osoby są w kryzysie bezdomności lub mieszkają w nieodpowiednich i niebezpiecznych warunkach. Głównym źródłem danych do monitorowania wskaźników wspólnych na poziomie programu są dane uczestników projektów.

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – definicja wskaźnika: Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.

Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – definicja wskaźnika: Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu.

Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie żywienia.

Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027).

Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku.

Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

30. Partnerstwo w projekcie

W celu wspólnej realizacji projektu może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt.

Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów. Zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów.

Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt partnerski.

Wybór partnerów w projekcie następuje zgodnie rozdziałem 13. ustawy wdrożeniowej oraz ograniczony jest wyłącznie do podmiotów uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie. Wyboru partnera należy dokonać przed złożeniem wniosku, z zastrzeżeniem art. 39 ust. 5 i 6 ww. ustawy.

Stroną porozumienia czy umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych. Na etapie podpisywania umowy Wnioskodawca jest zobowiązany do przesłania do IZ FE dP porozumienia lub umowy o partnerstwie. Porozumienie lub umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- 1) przedmiot umowy;
- 2) prawa i obowiązki stron;
- 3) zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;

- 4) partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;
- 5) sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- 6) budżet projektu ze wskazaniem źródeł finansowania wydatków oraz uwzględnieniem kosztów pośrednich w podziale na Wnioskodawcę i partnerów, numery rachunków bankowych partnerów wyodrębnionych na potrzeby realizacji projektu, oraz sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu;
- 7) zobowiązanie partnerów do stosowania obowiązujących przepisów prawa unijnego, krajowego oraz Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 8) sposób egzekwowania przez Wnioskodawcę od partnerów skutków rozliczenia efektów projektu lub zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera;
- 9) sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron porozumienia lub z umowy.

Wzór umowy /porozumienia o partnerstwie stanowi załącznik nr 4 do Regulaminu. Jest to przykładowy zakres Umowy/porozumienia o partnerstwie na rzecz realizacji projektów partnerskich współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach FEoP 2021-2027. Należy pamiętać, że wzór nie jest obligatoryjny, stanowi jedynie przykład postanowień dla Partnerstw.

UWAGA: Zgodnie z lokalnym kryterium wyboru operacji nr 9, preferowane są wnioski realizowane w partnerstwie podmiotów działających na obszarze LSR. Aby otrzymać punkty w tym kryterium wniosek musi zawierać opis partnerstwa i musi być dołączona umowa partnerstwa. Opis partnerstwa i umowa partnerstwa muszą zawierać podział obowiązków między partnerami oraz logiczny opis zadań, za które odpowiedzialni są poszczególni Partnerzy w związku z realizacją operacji/działań.

31. Proces oceny wniosków i kryteria wyboru operacji

Ocena i wybór operacji do dofinansowania odbywa się zgodnie z zapisami art. 21 ustawy o RLKS oraz przebiega zgodnie z Procedurą oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania - Puszcza Knyszyńska stanowiącą załącznik nr 9 do Regulaminu.

31.1 Ocena operacji na poziomie LGD:

Organem decyzyjnym odpowiedzialnym za wybór projektów jest Rada LGD Puszcza Knyszyńska, która składa się z 15 członków, w której skład wchodzi przedstawiciele publicznych i prywatnych lokalnych interesów społeczno – gospodarczych, w których

żadna pojedyncza grupa interesu nie kontroluje procesu podejmowania decyzji.

Po zakończeniu naboru IZ FE dP udostępnia LGD wersje elektroniczne złożonej w odpowiedzi na konkurs dokumentacji aplikacyjnej za pomocą dedykowanej na ten cel aplikacji. Następnie LGD przeprowadza proces weryfikacji i wyboru złożonych projektów. Ocena operacji w LGD przebiega zgodnie z Procedurą oceny i wyboru operacji.

1. Jeżeli po zakończeniu weryfikacji formalnej oraz oceny w zakresie spełniania warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR jest konieczne uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR, LGD wzywa Wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień lub dokumentów w wyznaczonym terminie.

2. Formularz pisma wzywającego Wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień przygotowywany jest w systemie IT/systemie informatycznym LGD.

3. Wnioskodawca jest obowiązany przedstawiać dowody oraz składać wyjaśnienia niezbędne do oceny wniosku o wsparcie, wyboru operacji lub ustalenia kwoty wsparcia na wdrażanie LSR zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na podmiocie, który z tego faktu wywodzi skutki prawne.

4. Wnioskodawca na wezwanie LGD składa wyjaśnienia lub uzupełnia dokumenty w terminie wskazanym w piśmie (termin ten musi być jednakowy w ramach naboru i nie może być krótszy **niż 7 dni i nie dłuższy niż 14 dni** od dnia doręczenia wezwania) pod rygorem oceny wniosku w takim zakresie, w jakim został złożony.

5. Preferowaną formę komunikacji jest forma elektroniczna. W przypadku braku możliwości wysłania korespondencji za pomocą elektronicznego obiegu dokumentów, scan pisma zawierający podpis osoby upoważnionej przesyłany jest w formie mailowej na adres wskazany we wniosku dofinansowanie. Termin na uzupełnienie wniosku liczony jest od dnia następnego po dniu wysłania powyższego maila (stosowna informacja o sposobie liczenia terminu powinna być uwzględniona w piśmie).

6. Za datę wpływu wniosku o dofinansowanie do LGD uznaje się datę złożenia (wysłania) wniosku za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS. Po upływie terminu na składanie wniosków o dofinansowanie projektu system IT uniemożliwi przesłanie wniosku do LGD.

7. Niezłożenie na wezwanie LGD wyjaśnień lub dokumentów, jak również złożenie ich po terminie wskazanym w wezwaniu powoduje, że w mocy pozostaje pierwotna weryfikacja formalna i ocena zgodności z warunkami udzielania wsparcia na wdrażanie LSR dokonana przez Radę LGD.

8. Wnioski, które zostały ocenione negatywnie w zakresie spełniania warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR nie podlegają ocenie według lokalnych kryteriów wyboru.

Operacja powinna odnosić się w swoich założeniach do lokalnych kryteriów oceny operacji - wykaz lokalnych kryteriów wyboru operacji stanowi załącznik nr 8 do Regulaminu - zgodnie z którymi członkowie Rady LGD dokonują wyboru operacji oraz Listy warunków udzielenia wsparcia w ramach działania FEPD.09.01 Rozwój lokalnej edukacji i kształcenia, według których IZ FEdP dokona ostatecznej weryfikacji wydatków pod kątem kwalifikowalności przed zatwierdzeniem operacji.

W terminie nie dłuższym niż 60 dni od dnia następującego po ostatnim dniu terminu składania wniosków o udzielenie wsparcia LGD informuje Wnioskodawcę o wynikach oceny lub wyniku wyboru wniosków wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez operację oraz wskazaniem ustalonej kwoty wsparcia zgodnie z zapisami art. 21 ust. 5 i ust. 6 ustawy o RLKS.

31.2 Ocena operacji na poziomie IZ FEdP:

Przekazana IZ FEdP dokumentacja zostanie oceniona pod kątem spełnienia warunków udzielenia wsparcia zgodnie z Listą warunków udzielenia wsparcia będącą załącznikiem nr 6 do Regulaminu naboru wniosków o wsparcie.

IZ FEdP jest podmiotem odpowiedzialnym za ostateczną weryfikację wydatków pod kątem kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem w ramach wniosku o dofinansowanie.

Jeżeli wniosek o dofinansowanie zawiera braki, jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera oczywiste omyłki, IZ FEdP wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w formie elektronicznej za pomocą aplikacji SOWA EFS, do ich usunięcia w terminie nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 14 dni.

Wnioski, które nie zostaną poprawione lub uzupełnione zgodnie z wezwaniem do uzupełnienia lub poprawy, oceniane będą na podstawie wersji wniosku „po poprawie” (pomimo, że będzie ona niezgodna z zakresem wezwania). W przypadku braku uzupełnienia na etapie oceny IZ w zakresie niezbędności, racjonalności, efektywności oraz należytego udokumentowania wydatku, przedmiotowy koszt zostanie uznany za wydatek niekwalifikowalny.

Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął ich w terminie, wniosek pozostawiony jest bez rozpatrzenia, o czym IZ FEdP informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie elektronicznej.

W przypadku pozytywnej oceny wniosku o dofinansowanie IZ FEdP wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.

32. Procedura zawierania umowy o dofinansowanie

Umowę o dofinansowanie projektu zawiera Województwo Podlaskie, w imieniu

którego działa ZW.

Umowa o dofinansowanie zawierana jest w terminie **30 dni roboczych** od daty wysłania do Wnioskodawcy pisma w formie elektronicznej informującego o wyborze projektu do dofinansowania i proszącego o dostarczenie niezbędnych dokumentów do przygotowania umowy.

W celu objęcia projektu dofinansowaniem IZ FEdP, po wybraniu go do dofinansowania, zawiera z jego Wnioskodawcą umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu.

W przypadku projektu partnerskiego umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana z partnerem wiodącym, o którym mowa w art. 39 ust. 9 pkt 4 ustawy wdrożeniowej będącym Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu.

Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął ich w terminie, wniosek pozostawiony jest bez rozpatrzenia, o czym IZ FEdP informuje podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy w formie elektronicznej.

W przypadku pozytywnej oceny wniosku o dofinansowanie IZ FEdP wzywa podmiot ubiegający się o przyznanie dofinansowania do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.

Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta w przypadku, gdy:

- 1) Wnioskodawca nie dokonał czynności, o których mowa w art. 51 ust.1 pkt 10 ustawy wdrożeniowej (nie złożył w terminie wymaganych załączników),
- 2) Wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych,
- 3) Wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania (w tej sytuacji Wnioskodawca informuje IZ FEdP o swojej decyzji poprzez złożenie pisemnego oświadczenia),
- 4) doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów.

W uzasadnionych przypadkach IZ FEdP może odmówić zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w następstwie zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, w szczególności gdy w stosunku do Wnioskodawcy będącego osobą fizyczną lub członka organów zarządzających Wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu Wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego Wnioskodawcy lub podmiotu.

Przez podmioty powiązane należy rozumieć podmioty, między którymi występują

powiązania, o których mowa w art. 3 ust. 3 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), niezależnie od tego, czy na podstawie umowy o dofinansowanie projektu ma być udzielona pomoc publiczna.

W razie powzięcia informacji o okolicznościach wskazujących na możliwość popełnienia przez Wnioskodawcę będącego osobą fizyczną lub członka organów Wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną przestępstwa, IZ FEdP niezwłocznie informuje właściwy organ ścigania.

Właściwa instytucja informuje Wnioskodawcę o przyczynach braku możliwości zawarcia umowy o dofinansowanie projektu w przypadku:

- 1) niezłożenia w terminie dokumentów wymaganych do przygotowania umowy zgodnie z podrozdziałem 19.1 Regulaminu;
- 2) wykluczenia go z możliwości otrzymania dofinansowania;
- 3) unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów;
- 4) wystąpienia sytuacji, o której mowa powyżej, tj., jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu publicznym.

Jeżeli IZ FEdP po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu albo podjęciem decyzji o dofinansowaniu projektu poweźmie wiedzę o okolicznościach mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu, ponownie kieruje projekt do oceny w stosownym zakresie, o czym informuje Wnioskodawcę. Przepisy rozdziału 14 i rozdziału 16 ustawy wdrożeniowej stosuje się odpowiednio.

Co do zasady, po wybraniu projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie nie jest dopuszczalne dokonywanie jakichkolwiek zmian w projekcie, za wyjątkiem wskazanych poniżej.

W szczególnych przypadkach IZ FEdP dopuszcza możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie projektu wyłącznie w zakresie danych dotyczących Wnioskodawcy i/lub partnera, zawartych ww. wniosku o dofinansowanie projektu, o ile zmiany te nie dotyczą zapisów/elementów we wniosku o dofinansowanie projektu, które podlegały ocenie spełnienia warunku. W ramach aktualizacji Wnioskodawca nie może dokonywać modyfikacji zapisów we wniosku w innym zakresie niż wskazanym przez IZ FEdP.

Na etapie realizacji projekt objęty dofinansowaniem może być zmieniony za zgodą IZ FEdP, jeżeli:

- 1) zmiany nie wpłynęłyby na wynik oceny projektu w sposób, który skutkowałby negatywną oceną projektu, albo
- 2) zmiany wynikają z wystąpienia okoliczności niezależnych od Beneficjenta, których nie mógł przewidzieć działając z należytą starannością, oraz zmieniony projekt w wystarczającym stopniu będzie przyczyniał się do realizacji celów

Programu.

Po rozstrzygnięciu naboru i wybraniu wniosków do dofinansowania wzór umowy może zostać uzupełniony lub zmodyfikowany przez IZ FEdP o postanowienia niezbędne do prawidłowej realizacji projektu wybranego do dofinansowania. Wprowadzenie powyższych uzupełnień/modyfikacji nie wymaga zmiany Regulaminu.

32.1 Dokumenty wymagane do przygotowania umowy o dofinansowanie projektu.

Niezwłocznie po przyjęciu przez ZW uchwały w sprawie zatwierdzenia wyników oceny projektu, pracownik IZ FEdP wysyła do Wnioskodawcy wraz z pismem o zatwierdzonym wyniku oceny projektu informację w sprawie dostarczenia dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o dofinansowaniu projektu, tj.:

- 1) wniosku o dofinansowanie w wersji papierowej,
- 2) harmonogramu płatności,
- 3) oświadczenia beneficjenta/partnera/realizatora o kwalifikowalności VAT (jeśli dotyczy),
- 4) danych osób, posiadających uprawnienia do reprezentowania Wnioskodawcy i podpisania umowy o dofinansowanie,
- 5) oświadczenia dotyczącego spełnienia warunku formalnego nr 2, oświadczenia dotyczącego spełnienia warunku horyzontalnego nr 4 - oryginał oświadczenia, które zostało złożone wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu w formacie PDF (nie dotyczy dokumentu podpisanego podpisem kwalifikowalnym),
- 6) informacji nt. adresu strony internetowej oraz profilu w mediach społecznościowych beneficjenta, na którym zamieszczony zostanie opis projektu (§ 11 umowy o dofinansowanie). Dodatkowo proszę o wskazanie nazwy, pod którą zostanie zamieszczona ww. informacja,
- 7) wypełnionego wniosku o nadanie dostępu dla osób uprawnionych do obsługi CST2021,
- 8) pełnomocnictwa do reprezentowania beneficjenta, jeżeli umowa podpisywana jest przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania beneficjenta,
- 9) informacji dotyczącej rachunku bankowego, na które zostaną przekazane środki finansowe w ramach projektu,
- 10) deklaracji podmiotów uczestniczących w realizacji projektu, tj. beneficjenta/partnerów/realizatorów dotycząca sposobu rozliczania projektu w CST2021, tj. czy w ramach rozliczania sporządzane będą częściowe wnioski o płatność, na podstawie których partner wiodący złoży wniosek do IZ FEdP (tzw. formuła partnerska) lub czy za sporządzanie i składanie wniosku o płatność będzie odpowiedzialny wyłącznie partner wiodący projektu (tzw. formuła niepartnerska),
- 11) oświadczenia beneficjenta o uzyskaniu zgody podmiotów zaangażowanych w realizację projektu (partnerzy, realizatorzy, podmioty reprezentujące) na ich udział w badaniach ewaluacyjnych (o ile dotyczy),

12) umowy/porozumienia między partnerami – w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, wraz z pełnomocnictwem do reprezentowania partnera projektu (o ile dotyczy).

Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zostanie zweryfikowane, czy Wnioskodawcy/ partnerzy/realizatorzy, których projekty, uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego, zostały wybrane do dofinansowania, nie znajdują się w Rejestrze Podmiotów Wykluczonych, a także czy Wnioskodawcy nie zalegają z opłatami za korzystanie ze środowiska. Nieuregulowanie opłat za korzystanie ze środowiska skutkuje wstrzymaniem procesu zawarcia umowy o dofinansowanie do czasu uzyskania potwierdzenia z Departamentu Ochrony Środowiska UMWP o wywiązaniu się przez Wnioskodawcę z obowiązku wynikającego z Ustawy prawo ochrony środowiska.

32.2 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Beneficjent jest zobowiązany do ustanowienia i wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy na kwotę wartości dofinansowania w formie weksla in blanco opatrzonego klauzulą „nie na zlecenie” wraz z deklaracją wekslową⁹.

W przypadku gdy wartość dofinansowania Projektu udzielonego w formie zaliczki lub wartość dofinansowania Projektu po zsumowaniu z innymi wartościami dofinansowania Projektów, które są realizowane równolegle w czasie przez beneficjenta na podstawie umów zawartych z IZ FEdP współfinansowanych ze środków EFS+ przekracza limit 10 milionów złotych, stosuje się zapisy wskazane w rozporządzeniu ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego wydanym na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Beneficjent zobowiązany jest do wniesienia zabezpieczenia nie później niż w terminie 15 dni kalendarzowych od dnia zawarcia umowy, a jeśli ustanowienie zabezpieczenia w tej formie nie jest możliwe, w jednej z form określonych w rozporządzeniu ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego wydanym na podstawie art. 189 ust. 4 Ustawy o finansach publicznych.

Wniesienie zabezpieczenia w formie i wysokości zaakceptowanej przez IZ FEdP jest koniecznym warunkiem uruchomienia wypłaty środków.

W przypadku, gdy z przyczyn obiektywnych nie jest możliwe złożenie zabezpieczenia we wskazanym terminie, IZ FEdP może zmienić termin złożenia zabezpieczenia jedynie na uzasadniony wniosek beneficjenta.

Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje po upływie okresu trwałości¹⁰ albo po ostatecznym rozliczeniu umowy o dofinansowanie projektu, tj.:

---

⁹ Zgodnie z art. 206 ust. 4 ustawy o finansach publicznych obowiązek ten nie dotyczy beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Banku Gospodarstwa Krajowego.

¹⁰ Jeśli dotyczy

- 1) zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność;
- 2) zwrocie środków niewykorzystanych przez beneficjenta¹¹;
- 3) w przypadku prowadzenia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie ustawy o finansach publicznych lub postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub prowadzenia egzekucji administracyjnej (na podstawie ostatecznej i wykonalnej decyzji o zwrocie) zwrot zabezpieczenia może nastąpić po zakończeniu postępowania i odzyskaniu środków.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości zwrot zabezpieczenia może nastąpić po ostatecznym wyjaśnieniu wszelkich okoliczności związanych ze sprawą.

IZ FEdP informuje beneficjenta pisemnie o możliwości odbioru dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy. W przypadku nieodebrania przez Beneficjenta zabezpieczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania do odbioru lub złożenia pisemnego wniosku o zniszczenie, zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone. Komisyjne niszczenie dokumentu dotyczy wyłącznie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową. W pozostałych sytuacjach zabezpieczenie podlega archiwizacji razem z pozostałą dokumentacją projektu.

33. Procedura odwoławcza

Procedura odwoławcza na etapie oceny przez LGD:

1. Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu od:
  - 1) negatywnego wyniku oceny spełnienia warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR albo
  - 2) wyniku oceny spełnienia kryteriów wyboru operacji, na skutek której operacja nie została wybrana, albo
  - 3) wyniku wyboru operacji, na skutek którego operacja nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie, lub ustalenia przez LGD kwoty wsparcia na wdrażanie LSR niższej niż Wnioskowana.
2. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na udzielenie wsparcia na wdrażanie LSR w ramach danego naboru wniosków o wsparcie nie wystarcza na wybranie przez LGD operacji, ta okoliczność nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.
3. Protest jest wnoszony przez Wnioskodawcę w formie pisemnej poza systemem IT za pośrednictwem LGD i rozpatrywany przez ZW. O wniesionym proteście LGD informuje niezwłocznie ZW w terminie 7 dni od dnia wniesienia protestu.
4. Wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez ZW. Wycofanie protestu następuje przez złożenie odpowiednio

---

¹¹ Jeśli dotyczy

właściwej LGD albo właściwemu ZW oświadczenia o wycofaniu protestu.

5. W przypadku wycofania protestu przez Wnioskodawcę protest pozostawia się bez rozpatrzenia. W przypadku wycofania protestu:

- 1) ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne;
- 2) Wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.

6. Protest powinien zawierać:

- 1) oznaczenie ZW właściwego do rozpatrzenia protestu;
- 2) oznaczenie Wnioskodawcy;
- 3) znak sprawy oraz numer naboru wniosków o wsparcie;
- 4) wskazanie:
  - a) warunków udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR lub kryteriów wyboru operacji z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem, lub
  - b) wskazanie, w jakim zakresie Wnioskodawca nie zgadza się z ustaleniem przez LGD kwoty wsparcia na wdrażanie LSR niższej niż wnioskowana;
  - c) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy takie naruszenia miały miejsce, wraz z uzasadnieniem;
- 5) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania tego Wnioskodawcy.

7. W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w ust. 6, lub zawierającego oczywiste omyłki, LGD wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia i pouczając Wnioskodawcę o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 22h ustawy RLKS. Uzupełnienie protestu, może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych;

8. Wezwanie, wstrzymuje bieg terminu przekazania protestu do ZW. Bieg terminu ulega zawieszeniu na czas uzupełnienia lub poprawienia protestu.

Procedura odwoławcza od oceny IZ FEoP:

W przypadku odmowy udzielenia wsparcia na wdrażanie LSR przez Zarząd województwa z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków Wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

34. Zasady promocji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu FEdP 2021-2027

Działania informacyjne i promocyjne są elementem realizacji projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich. Działania te są równie istotne, jak wszystkie pozostałe i podlegają kontroli.

Obowiązki Beneficjenta w tym zakresie wynikają z Podręcznika Wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji dostępnego na stronie <https://funduszeuepodlaskie.pl/> w zakładce Dokumenty.

Ponadto Beneficjent zobowiązany jest do stosowania logotypu LGD Puszcza Knyszyńska.

Wszelkie działania powinny być także zgodne z dokumentem Zasady informacyjno-promocyjne dla wielofunduszowego instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność przyjętymi uchwałą nr 2/2024 Podkomitetu do spraw rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z dnia 7 czerwca 2024 r.

35. Inne uwagi

Reguła proporcjonalności:

Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności”.

Należy pamiętać, że współfinansowanie UE będzie podlegało pomniejszeniu proporcjonalnie do nieosiągniętych wartości docelowych wskaźników/celów projektu w sposób określony w § 11 ust.3 Umowy o dofinansowanie projektu.

IZ FEdP może odstąpić od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności lub obniżyć wysokość środków tej regule podlegających, jeśli beneficjent o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu, lub w przypadku wystąpienia siły wyższej.

Warunkiem ubiegania się beneficjenta o zmianę umowy na udzielenie wsparcia będzie przedstawienie przez Beneficjenta do Zarządu Województwa pozytywnej opinii LGD w zakresie możliwości jej dokonania.

W uzasadnionych sytuacjach LGD ma prawo unieważnić ogłoszony przez siebie nabór, po akceptacji przez ZW, jeżeli:

- 1) w terminie składania wniosków nie złożono żadnego wniosku, lub

- 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
- 3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy, jest obarczone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

W przypadku unieważnienia naboru LGD przekaże do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wraz z podaniem przyczyny na swojej stronie internetowej. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu.

W przypadku unieważnienia naboru wniosku na wdrażanie LSR, wsparcie na wniosek złożony w ramach tego naboru, nie przysługuje.

Dane osobowe Wnioskodawcy oraz informacje przedstawione we wniosku o dofinansowanie mogą być udostępniane i przetwarzane na potrzeby badań ewaluacyjnych w ramach Programu FEdP 2021-2027.

36. Informacja o miejscu udostępnienia dokumentacji

Nabór jest organizowany w oparciu o następujące dokumenty LGD:

- 1) Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2023-2027,
- 2) Procedura oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska,
- 3) Regulamin Rady Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska.

Dokumenty związane z konkursem są dostępne na stronach internetowych:

<https://www.puszczaknyszynska.org>; <https://funduszeuepodlaskie.pl/>;
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>. Ponadto dokumentacja jest dostępna w biurze Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska, ul. Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże.

37. Dane kontaktowe

Pytania o warunki naboru można kierować do:

1. LGD Puszcza Knyszyńska:

- 1) telefonicznie pod numerem telefonu 504 288 464 od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 - 16:00;
- 2) na adres poczty elektronicznej: lgd@puszczaknyszynska.org;
- 3) pod adres: Lokalna Grupa Działania – Puszcza Knyszyńska, ul. Białostocka 23, 16-002 Dobrzyniewo Duże.

2. Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

ul. Poleska 89, 15-874 Białystok, infolinia: 801 308 013

e-mail: pife.bialystok@podlaskie.eu

W przypadku awarii i problemów z funkcjonowaniem aplikacji SOWA EFS

Wnioskodawca może zgłaszać problemy za pomocą skrzynki mailowej:
pomoc.fepd@podlaskie.eu lub telefonicznie pod numerami: 85 66 54 933/363.

37.1 Sposób komunikacji

Etap LGD

Wniosek o wsparcie składa się elektronicznie poprzez aplikację SOWA EFS. Korespondencja z wnioskodawcą odbywa się **w formie elektronicznej**. Dopuszcza się możliwość korespondencji papierowej w przypadku złożenia protestu, który wnoszony jest do LGD w formie pisemnej poza systemem IT.

Etap IZ FEdP

W ramach postępowania **zastosowanie ma wyłącznie elektroniczna forma komunikacji** obejmująca:

- składanie wniosków o dofinansowanie projektu wyłącznie za pomocą aplikacji SOWA EFS;
- przekazanie wezwania do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie projektu na etapie oceny (termin wskazany w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania).

Informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej, IZ FEdP przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy w formie pisemnej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

W ramach naboru wszelkie pisma, załączniki do wniosku powinny być przesyłane wyłącznie w formie elektronicznej. Drukowana wersja dokumentacji nie ma zastosowania.

UWAGA!

Istotną kwestią jest podanie aktualnych adresów do kontaktu oraz wskazanie osoby do kontaktu najlepiej znającej specyfikę projektu.

Odpowiedzialność za regularne sprawdzanie korespondencji elektronicznej leży po stronie Wnioskodawcy.

LGD/IZ FEdP każdorazowo wyznacza w wysłanej korespondencji termin na odpowiedź Wnioskodawcy.

Należy pamiętać, że termin wskazany w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania Wnioskodawcy.

Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w regulaminie, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych.

Informację o zatwierdzonym wyniku oceny projektu, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej, IZ FEdP przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy w formie

pisemnej. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

38. Rzecznik Funduszy Europejskich

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, IZ FEdP powołała Rzecznika Funduszy Europejskich.

Do zadań Rzecznika Funduszy Europejskich należy, w szczególności:

- a) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących utrudnień i propozycji usprawnień w zakresie realizacji programu przez właściwą instytucję;
- b) analizowanie zgłoszeń, o których mowa w punkcie a);
- c) udzielanie wyjaśnień w zakresie zgłoszeń, o których mowa w punkcie a);
- d) dokonywanie okresowych przeglądów procedur w ramach programu obowiązujących we właściwej instytucji;
- e) formułowanie propozycji usprawnień dla właściwej instytucji;
- f) realizowanie funkcji mediacyjnej w kontaktach podmiotu przekazującego zgłoszenie, o którym mowa w punkcie a), z właściwą instytucją.

Więcej informacji znajduje się na stronie Rzecznika Funduszy Europejskich:

<https://funduszeupodlaskie.pl/poznaj-fundusze-europejskie-dla-podlaskiego/rzecznik-funduszy-europejskich/>.

39. Załączniki do Regulaminu naboru wniosków

- 1) Wzór wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027;
- 2) Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027;
- 3) Wzór umowy o dofinansowanie projektu – podmioty inne niż LGD - EFS+;
- 4) Wzór umowy/porozumienia o partnerstwie;
- 5) Lista Wskaźników Kluczowych 2021-2027 – EFS+;
- 6) Lista warunków udzielenia wsparcia – Działanie 9.4 Wzmocnienie lokalnej aktywnej integracji społecznej Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 z dnia 17 września 2024 r.);
- 7) Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania - Puszcza Knyszyńska 2023-2027;
- 8) Lokalne kryteria wyboru operacji - przedsięwzięcie 2.7 Wsparcie rodzin w społeczności lokalnej (EFS+)
- 9) Procedura oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska;
- 10) Karta oceny wniosku i wyboru operacji przez LGD;

- 11) Oświadczenie dotyczące kryterium „PROMOCJA OBSZARU LGD”;
- 12) Oświadczenie o przetwarzaniu danych osobowych w celach konkursowych;
- 13) Oświadczenie dotyczące nieobowiązywania dyskryminujących aktów prawnych;
- 14) Wzór Oświadczenia Wnioskodawcy oraz partnera o niepodleganiu wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania;
- 15) Oświadczenie o spełnieniu warunku szczegółowego;
- 16) Wniosek o dodanie osoby uprawnionej zarządzającej projektem po stronie Beneficjenta;
- 17) Wzór deklaracji wekslowej dla osób fizycznych prowadzących działalność;
- 18) Wzór deklaracji wekslowej dla osób prawnych;
- 19) Wzór weksla in blanco